

JENS HOLMBOE - foregangsmann i jordbruket i Troms.

I bladet «Gudbrandsdølen og Lillehammer-Tilskuer» har Arne Amundgård skrevet denne artikkelen om fogd Jens Holmboe, Ervik i Trondenes:

«Den lange, lange etvæ og myrene og inn i skogene, hvem har tråkret opp den? Mannen, mennesket, den første som var her. Det var ingen et før ham.»

Slik byrjar Knut Hansun si bok «Markens grøde», og slik byrjar den fyrste busettinga av østerdøler i Bardu i Troms. Her også er det nokre få menn som fører an. Ein av dei var fogd Jens Holmboe i Trondenes. Mange meiner jamvel at han var modellen for Isak Schjærå i «Markens grøde». Hansun budde i Bardu helle sommaren 1908, og det er mykje truleg at han da fekk høyre om denne merkelege mannen.

Jens Holmboe var av embedssett. Bestefar hans, Jens Olsson Holmboe, kom i si tid til Norge frå øya Hirtzholmen på Jylland. Av denne kjem namnet Holmboe. Son hans vart eigar av Lesja jernverk, og driv det i 20 år frå 1750 til 1770. Han hadde også gard ved sida av, men vart lenke søg dårlig, økonomien var skiftende. Hans Holmboe hadde andre interesser, og har skrive ei bok om Lesja: «Lesse prestegjeld og dei merkverdige ting som derudi findes». Det kunne sikkert vera mykje rart i den tida, og boka har derfor ikkje unødvendig stor historisk verdi. Hans Holmboe var gift med Marie Zingel, ei tysk dame av adelig set.

I dette miljøet vart Jens Holmboe fødd i det Herrens år 1751. Som sokoleis til verda om lag samstundes som Edvard Storm, Johan Nordahl Bruun og mange av dei andre kjende personane i «Det norske Selskap» i København.

I KONGENS BY

Jens Holmboe studerte jus og fekk 3—4 lærerike år i Kongens by. Her strøymde tankane inn frå det store utland og sette sitt merke på dei fleste studentane. Rousseaus ord om «å vende tilbake til naturen» må ha fått mykje å seie for den unge Holmboe. Han reiste heim att til gamlelandet for godt. Nokre år var han fullnøddig lijk ein samlemann i Molde, men alt i 1781 er han utnemnt til fogd i Trondenes. Her kjøpte han gården Kastnes, men ein brann noko seinare øydeleste dei fleste av husa, og så kjøpte han den faste fogdgården i Ervika ved Harstad. Jens Holmboe vart forelska og seinare gift med Tromsodama Margrethe Rigens. Det var ei skjønt par som høvde godt saman.

VILLE DYRKE JORDA

Fogd Jens Holmboe hadde mange uvanlege idear. Han var glad i jorda og ville gjera garden sin til eit mønsterbruk for andre. Mange log og sende fleipte ord etter han. Det vart sett på som vanvidd å prøve å dyrke opp jorda i eit slikt kakt og mørkt land. Jens Holmboe ga seg ikkje. Han sette igang, kjøpte moderne reiskapar og hadde foresøk med ymse korslag og ferasar. Garden hans i Ervika ved Harstad vart såleis eit sentrum både på den eine og andre måten.

Men fogden vart ingen millionær av garden sin. Avlingen skifta med

ver og vind. Eit år måtte han slakte ned 20 kyr og 4 hestar. Han tenkte også å selje garden sin, men vart vistnok verande på han til han døde i 1805, berre 53 år gamal. Han meinte at ingen nordlendings hverken duger eller har såpass opplyst forstand, at han kunne overta garden hans og drive han på skikkelig vis.

Ervik-bonden gjorde ofte reiser sørover for å få nye pust frå Kulturdebatene som var igang ute i Europa. Men så var han vist vel så mykje opplyst med sin egen taleplan. «Enn om vi kledde fjellet», skreiv Bjørnsen 60. år seinare, — Holmboe tenkte allerede nå noko liknande: Enn om vi dyrka opp landet!

DEI URBØRE VIDDER

På sine embetsferder hadde han føre gjennom ein del av Bardu og Målselv; her såg han for seg eit framtidsland. Viddene stod urøde, skogen var tett. Manden kunne berre gå igang med hakka og øksa. Men kven skulle mannen vera? — Han prata med fiskarane ute ved kysten og undrast om det ikkje ville vera noko for dei. Stavet var blankt ned, dei hadde ikkje interesse for jordbruk, havet fekk greie seg.

I Østerdalen i Sør-Norge budde mennene han trong. Gjennom ein gammal kjønning, Ole Evestad, fekk han overtala to menn til å dra i veg. Jon Simonsen Kalbøkken og Ole Olsen Ervandvoll. Skoginspektar Ramm i dalen vart fyrst sendt nordover og saman med Jens Holmboe, lappmannen Hendrich Nielsen og lensmannen i Dyrøy Jørgen Postensson gjorde han ei oppdagingsreise til Bardu-dalen sommaren 1789. — Ramm førte dagbok for helle turen og ho er sers interessant. Dei låg i telt og hadde med seg ein del hestar.

Ein stad fortel han om myggplaga. Myggen var så tykk at dei ikkje fekk ro natt eller dag. Men så optimistisk var han at han meinte det skulle gå an å rydde vekk den plaga. Holmboe og Ramm kjenner på jorda etter som dei tek seg oppover dalen. Ho er god. Skogen står tett. Sola steiker på natt og dag. I skogen er fullt av dyr: «Og fisk tok jeg ved å stikke hånden ned i vandet ved siden av vår lille båt».

EIT FRAMTIDSLAND

Bardu-dalen var etter hans skjønn eit framtidsland. — Holmboe var skjønt enig i dette. I tankane såg desse to mennene for seg, dei stautede delene som to år seinare kom nordover og tok til å sette planer i verk.

Skoginspektar og leytnant Nicolaus Hørsteh Ramm sende ei skildring av reisa inn til kongen og rådde til at Bardu måtte bli opplykka. Men han ville ikkje ha ei hel skare av ruddingsmenn nordover. Da kunne skogen lett bli heilt uttynnt. Hans skjønn kjekk igjenom. Han fekk «overtaler» to bondefamiljar til å dra i veg. Dette skjedde våren 1791.

Fogd Holmboe møtte dei to huslydane i Sorrisvika og var jamvel med og viste dei til rette opppe i villgrønta, men drog straks nedover att til Ervika. Men han laut lova å hjelpe dei de fyrste åra. Og det gjorde han til gagns.

Fogd Jens Holmboes gård i Ervika i Trondenes — etter ein tegning fra ca. 1800.

Allt året etter, i 1792, sende ruddingsmennene eit klagebrev til Ervika. Fekk dei ikkje assistanse nå, ville dei dra sørover att og det på tinen.

FOGDEN HANDLA RASKT

Den gongen handla fogden fortare enn nokon gong før. Han tinga matvarer i Bergen for fleire tusen kroner og fekk på det viset roa Jon Simonsen Kalbøkken og Ole Olsen Ervandvoll enda eit år, men nå var det snart over verste kneiden. Samfunnet festa seg i Bardu-dalen.

Jens Holmboe hadde store pengeutlegg på dei fyrste ruddingsmennene. I si store interesse for kolonien gjemvde han ofte at varene kosta; korleis skulle han løyse inn det han kjøpte? Tilt liskott fekk han rettnok frå kongen, men det er ikkje til å koma forbi at han hadde store utlegg sjølv, som han måtte dekke utan vederlag av noko slikt. Mange undrast på om han kunne vera heilt rett. Men ettertida har ikkje kunna takka han nok for det han gjorde og for det han var for folket i Bardu-dalen.

På gården sin i Ervika førde han eit ivrig selskapsliv. Folk som fór forbi var velkomne innom nr som helst. Han var gjestfri. Eit lag kunne strekke seg over fleire dagar, ja ofte veker med. Da Nicolaus Ramm kom på gjesting, tuda dei såleis langt på veg ein månad. Så der var han i alle fall fullbodd gudbrandsdøl.

Men Jens Holmboe vart vist ingen fylklik. Han raga høgt over alle rundt seg. Ei tid var han såleis misjonsskassar for Nord-Norge. Misjonsskassa hans kom litt i ubalansen den tida han var kassarar. Men det laut vera fristande å stikke una nokre kroner når ein hadde fått på kolonien i Bardu. Seinare mista forresten Holmboe stillinga si i misjonen, og det skulle vera ei av grunnane til at han i sine siste år var sterkt nedfor både psykisk og fysisk.

MENNESKET JENS HOLMBOE

Av ei tale han heldt for Bardudølene sist i 1790-åra lærer vi mykje om mennesket Jens Holmboe. Han må ha vore litt av ein talar og. Tala vart seinare prenta i Trondenes og var meint som ein takk til dei fyrste bondene i Bardu. Han gav mange vise råd og nytt samtidige hevet til å prise det gode i kvart menneske. Ein plass seier han: «I born! Glem aldrig Eders skyldighed at ære, elsk og lyde Eders foreldre! Behandle Eders

husdyr så I kan forsvare det for en upartisk samvittighet!» Klokke ord frå eit stort menneske.

Jens Holmboe døde i 1804, knapt ti år etter at kolonien i Bardu var grunnlagt. Men heilt til sin død hugsa han på sine øern. Som takk for sin store innsats for desse tekk han Det Kongelige Landhusholdnings selskaps gullmedalje.

Han hadde tolv barn, slekta hans er idag spreidd utover landet.

Fogd Jens Holmboe var omstridd. Han laut tole motgang. Men idag kan vi ikkje seia stort anna enn godt om denne unvanleg framsynne mannen.

Vi blir freist til å gjera Hansens ord til våre: «Manden kommer gænde mot nord. Han bærer en sekke, den første sekke, den inneholder nieste og noen redskaper...»

Kva med mannen dersom ikkje fogd Jens Holmboe i Ervika hadde stått bak?

de havde in-
do Dalens Gaar-
er. Ronunc. acc:
a fuldt blomst-
omster neppe
les sikker for.
ogsaa i andre
derfor fornem-
et god Væxt. I
i saa meget at
det andre steder
i deres Sted gil-
Smør selgeman-
man tildeels om

Anmærkninger
-----

1. I MolsElvdalen ere bosatte 25 Familier - Folketallet er 140. Foruden det aarlige Paasat fødes 165 Melkekøer , 439 Smaafa , 32 Hester , og Udsæden efter Opgivende 47 Td.
2. I Bardo Dalen bosatte 10 Familier. Folketallet 50. Foruden aarligt Paasat fødes 67 Melkekøer , 156 Smaafa , 9 Hester. Udsæd 21 Td.
2. Kornsæden bestaaer kun i Byg , og det gav efter Beretning 5 a 6 Fold paa de gode Jorder. Men overalt saae de Potatos fra 1 til 2 Tder. Denne Væxt lykkes her godt. De saae den meest i Bækker, hvor den løse sandige Jord befordrer Væxten. Desforuden saaes og Næper eller hvide Roer paa hver Gaard. Kaalrabi Sæd fandt jeg ingen steds. Man klagede over at de havde intet Frø. Agrene stode vel, og begyndte paa Bardo Dalens Gaarde at skyde ud. Ribsen fandt jeg knyttet til Bær. Ranunc. acc. afblomstrede. Levat. tarat. i Pappin. matricaria fuldt blomstrende - i Tromsøe Provstie saae jeg til disse Blomster neppe Spor, undtagen i Lyngen.
3. Uagtet man i MolsElvdalen ingensteds er aldeles sikker for, at Frosten kan beskadige Kornsæden - noget som ogsaa i andre Norges Egne finder Sted - ere dog kun 3 Pladser derfor fornemmelig udsatte. I de sidste 2 aar har man faaet god Væxt. I Bardo Dalen, og især paa BardoJorden har man ei saa meget at frygte derfor. Man har her faaet Korn, naar det andre Steder er mislinget.
4. Svin holdes ingensteds her. Men de have i deres Sted gilledede Bukke og Vædre, hvis Kjød er meget fedt. Smør sælge man ge , og det er fortrinlig godt. Lax fanger man tildeels om

tall
bygr
s
fy
ave,
ting
der
og
nt
t-
e

Hösten ved Lystring. Ligeledes Her , Siik, Elve Øreder og Lake. De ere mindre neden, end oven for MolsElv Fossen.

5. Igiennem Bardo Fossen kan ei vel nedkomme Tømmer , thi en Klippe, der ligger midt i samme, forhindrer det. Det omhvirvels der, fortæres og nedsluges ofte under Klippen. Dog troer jeg, det kunde være muligt, naar Elven er synket, at minere den. Men Skoven i Bardo Dalen er ei betydeligere , end at den behöves til Bygnings Fornödenhed for nu værende og Fremtidens Indvaanere. Bliver hiint Nedløb lettere, forhugges den snart.
6. En berömmelig Huusflid hersker blant MolsElv og Bardo Dalens Colonister. Herved, saavel som ved Jorddyrkning, Renlighed i deres Huse, Munterhed udmærke sig de, som ere fra de sydlige Egne. Alt til daglig Brug forarbeides av dem selv. Ogsaa meget til deres simple Stads.
7. Enigheds Aand hersker meget blant dem, især hos dem fra de sydlige Norges Provindser. De understötte hverandre ved deres Arbejder, ere omhyggelige for hinanden, glæde sig i hverandres Selskab. Hauge havde i Begyndelsen forstemt dem. Nu have de beholdt det gode av hans Lære, forkastet det taabelige. De ere arbeidsomme, muntre, men tillige sædelige. Man hörer ei til Lester iblant dem. -
8. For at udvide deres Næring, have de, som kan afstedkomme det, i de 2 a 3 sidste Aar søgt Vinterfiskeriet i Lofoten . og hvad, som er sielden, dog beholdt deres Forkjerlighed for Jordbruget.
9. Jeg vil tilraade, at hver av de nu nedsatte Nybyggere ei maatte formeget indskrænkes ved andre som yttre Lyst til her at faae Bopæl. Erfaring har viist , at ikke just enhver saadan hertil er duelig. Naar de have udhugget Skoven, og kun lidet rygtet Jorden, flytte de. De nærværende elske den Jord, de have opdyrket . Deres Afkom opvoxer med samme Kjerlighed dertil. Det

opdrages og dannes til gode Landmænd. Lad da Fædrene have Rum nok til at udvide deres Gaarde, at de og omsider kan faae ned-sat deres Børn der, uden selv i deres Aldersom at søvne for me-get av de Frugter deres udviste Flid har Ret til at haabe. Det maae her komme Staten an paa, at have Landet vel opdyrket, ikke at dyngge Indvaanere paa hinanden, der kun kummerlig kan subsis-tere.

10. Der var næsten almindelig Klage over det Uskjel, de omvan-kende Lapper tilføjede Colonisterne. De opholde dem paa visse Steder 2 a 3 Uger med deres Rensdyr, og disse deels nedtræde, deels fordærve Græsset, thi det er en Erfaringssandhed, at Koen ei melker vel ved at grasse der, hvor Reensdyret har havt sin Gang. Lapperne bestiale dem og undertiden, true Fruentim-merne i Mandfolkenes Fraværelse. De tilføjede og Furrekoven stor Skade, ved at save): afløbe Barken nede paa Stammen, hvor-ved Træet fortørres.
11. MolsElv Dalens Indbyggere bør have et eget Forsamlingshuus eller en liden Kirke, der bør bygges paa Nedre Kjarresnæs ved Munden av Elven. De kan ei uden Fare, og megen Tids-spilde søge til Lønvigen, til hvilket Kald de egentlig bør hen-lægges. Indbyggerne tilbøede sig uden Betaling at ville hugge og transportere Tømmeret. De øvrige Bekostninger kan medtage nogle faa hundrede Rigsdaler, som Fondet eller Statskassen bør udrede. Bardo Dalens Kolonister ligeledes et lidet Forsam-lingshuus og Kirkegaard, som bør anlægges imellem Høiden og Jævningen. For resten kan de søge til Ibbestad, ned igiennem Sallangsdalen. Vejen derigiennem tilbøede de sig at ville istand-sætte, og Tømmer til Forsamlingshuset vil de ligeledes, som hi-ne gratis hugge og transportere. 2 gange om Aaret var det nok,

at Præsterne besøgte begge Steder , og for Bardo Egnen var en gang maaskee tilstrækkelig. Man bør gjøre alt til at konservere Kolonien.

- 12. Endelig er det at ønske , at alt Giæstgiverie herfra maatte forvises. Nu ere de fleste giældfrie, mange have Penge tilovers , de ere arbeidsomme, sædelige, tarvelige. Giæstgiveriet vil om faa Aar danne dem til det modsatte. Man har Erfaringsbevis herfor i det fordum lykkelige Bejeren , der just ved en Giæstgivers Nedsættelse er bleven fordærvet og forarmet.

[Tromsø biskop: Kopie Bog fra 1804 til 1807 med Register og Visitats Beretninger for 1806 og 1807.

Utdrag av visitatsberetning med biskop M.B.Krogghs egen hånd i forbindelse med hans visitas i Lenvik 6. s.e. Tr. 1806. da han etterpå besøkte Målselv og Bardo og reiste over Salangen til Ibestad. Første del om Målselv er trykt i I. Sæter: Målselvdalen side] Anmærkninger er innført s. 156-158.]

tall
bygn
ry
ave,
ing
Her
og
nt

Dele af denne del af Møde
ville tilkomme, som allerede
afgivet i Rentesagen etc.

at undersøgte R. Sørensen
et. alt. heroppefor det
afgivet, som Sørensen
sagde, at de to af de fjerde
i Sk. Møde af 20de Sept.
des Spørg. er fjerde som
Sørensen fortæller om af
Sørensen 1877.

med det Samfundets
del af den 20de Sørensen

for en Møde af Sørensen
kædetning indlæs.

for en Møde af Sørensen

Sørensen Rentesagen, etc.
et. alt. af Sørensen, Sørensen
Sørensen af Sørensen
Sørensen, Sørensen

ing at alle i Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen

et. alt. af Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen

et. alt. af Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen

et. alt. af Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen

et. alt. af Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen

et. alt. af Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen
Sørensen, Sørensen, Sørensen

9 Landmændene, at Møde i Mødens Rentesagen er berøvet til
13de Okt. for Møde. Til Behandling. Valg af 1 (eller 2) Mand til
Følgeskummeren. Sørensen.

10 Undersøttelse om Sørensen Møde.

10 Undersøttelse om den faldne Bestyrelse i Møde 13. Septbr
i Sag, Dro. om Bakkerehøjens. Rentesagen faldt:
I Skuldre til Bestyrelsen endringsforholdet om Rentesagen,
erholdt som at faldt levigt af Møde af i det videre
Sørensen etc. er aarlig som Bakkere til Følgeskummeren
- Rentesagen.

10 Tilsendt udskrift af Forhandlingerne i Sørensen Møde 13. Septbr
des. 27. Septbr.

10 Undersøttelse om Møde 17de Oktober. Sørensen. Rentesagen
Forlag til 1 Sørensen Rentesagen, Sørensen Rentesagen
om Dro over Sørensen, Sørensen Bakkerehøj
til Sørensen Rentesagen. samt Valg af 2 Bakkere
- Sørensen

10 Undersøttelse om samme Møde 17^{de}

29 Rentesagens Forhandlingerne for Rentesagen med
10 Sørensen Rentesagen, samt Udskrift af Forhandling
om den 17de dt angående Sag No. 1. de Forhandlingerne

29 Sørensen Rentesagen Referat af Bestyrelsen i Sag No. 2
10 af Møde 17de ang Sørensen

29 Udskrift af Sørensen Forhandlingerne i Møde 17^{de}

29 Sørensen Rentesagen af 5de Septbr. Møde den 17^{de}
10 Sørensen Rentesagen den 17de Sørensen Rentesagen. Sørensen Rentesagen
Sørensen Rentesagen af 10de dt indlæs i Sørensen Rentesagen
eller henstaa til 29^{de}

I Møde 17de Sørensen Rentesagen. Sørensen Rentesagen om at
Sørensen Rentesagen af Sørensen Rentesagen
Sørensen Rentesagen den 17de. Sørensen Rentesagen den 17de og som
Sørensen Rentesagen Rentesagen Sørensen Rentesagen at
Sørensen Rentesagen Sørensen Rentesagen Sørensen Rentesagen
Sørensen Rentesagen Sørensen Rentesagen Sørensen Rentesagen

tall
bygn
g
BY
ave,
ning
der
og
mt
te
e

Departementet (de Bøiingene) skulde foreslaages for 1877 med
 la de Indre. Formandskabet imidlertid blev oplyst om
 Forset. paa, at Bøiingene for de tvende foregaaende Aar
 af Udvalgte med en saadan for usigelig. Man
 troede nu at skulde paa med det Lette ved
 at tilgive Staten Fattigst. efter Matrikloist.
 efter et Forhold, som om der blev Fattigst.
 var blevet udlignet efter denne, medens
 man dog vedligeholdte det forrige Skattefin-
 dement for de usigelig Skattefæder. Det
 viser sig nu at heller ikke det som Fremgangs-
 Maade er usigelig. Tilfødsom Maade blev Leds
 Fattigst. udregnet og skulde udgives
 Sp 93. 14

De Udlob som Maalslærens Kom. og alder
 altsaa er gaaet Oplig af sin usigelig Bøij
 ne for 75. 76. og 77 199 Sp 102 (dvs samlede
 Skud for 1877 er 630 Sp 79)

For en Kommission med store store Skatteom-
 ind Maaler. er dette et stort og følelig Tol.
 Formandst. for de for men det er ledig. Skal,
 at det blev Departementet ganske
 ret indvillig Andragende om Betaling
 af denne Stør, at det især fordi som de
 bemærket, det er dette Udlob som Staten vilde
 have Dømmet til at betale. om Formod. havde
 været vidende om den lille Niad. hvor
 Staten blev tilgive Fattigst. og så
 Erudonno i en Kommission

12/11

Supersk. Udskrift af Regl. om for Skolekalligier
 for 1878 med Anmodning om Tilfødselstens
 Approbation.

Erre
 K
 H

tall
 byer
 7
 Ave,
 ning
 der
 og
 mt
 t-
 e

Sagfører
Königsberg

Maasend man behale for sin Bøytetale af
 Opsærlingsstedet "Kastekrogue", og ad der
 for han i de senere har ligesom nødvendige
 "Oplagssted" "Mortbøe" ikke er fordriet Bøytet
 er ^{alene} ~~alene~~ begrundet i Maas Opsærlings
 Carnie omkring denne Døgt af Elm.
 For os Sagfalk i juridiske Spørgsmaal
 har dette vært ønskeduende med Oplagssted
 og er dette den egentlige Grund til den bløide
 Uoverensstemmelse mellem den opvante
 Hov ^{ides} ~~ides~~ Whigt og Roort. Marbus Skrivelse,
 saavel som til det man troede sig heret
 ligt til Beskæftning af denne forholende
 store ^{Werkstøtten} ~~Werkstøtten~~. I Marbus Lygges Tøme
 mællende for Hjemsøiset af Tømmer
 til Proprietærerne Hovgaard Bøytetord i
 Tromsøyndet ca. 5 Millie herfra, Skjølbo
 og fremføres det nødvendige øvrige ^{Materialer} ~~Materialer~~
 til denne Flaade, Færgue iland og af
 Trafik forøvrigt paa saad, de "vovsmud"
 "Bomme" paa Grund af Lar' Waustland
 paa Eftersommersaen, meget ofte paa
 "Lusa Firma" end flydende, samt endelig
 stor Tømmerdaly saagedssom daglig
 paa den bedste ^{Stærsted} ~~Stærsted~~. Alth. disse kan
 nemlig af uetkomme Grunde
 ligesom forbydes Maasend, da dette er
 Ludmark paa begge nævnte Steder
 og dette vilde besyde det Skindudstøbt
 af en Lidet til Skindet godt Skat,
 Uoverensete Skrivelse vedlægges.

Fogden

Prokurator
Fornand
Repræsentant

Ambros

Ambros

Skriver
Dagbog
og Angbr.

N. J.

Sak

tall
bygr
s

BY
ave,
ning

ider
og
mt

te

1577

1/2 Af Skattebøger

Et Bogen No 4. af Niende r. 24/2

Idet dette blev herind meddeltes, at det i næstnæste forsk-
Andragende her. Derved hi Allidigvis fordeles sig, således:

Om aarsagen Skatthen Formue No. 838,500 i en 1/2 pr. Niende - No. 838, 30

178 Løst Karle i Kr 1.00 - 2574.74

Af denne Skat ^{fordele} pr. de forskj. Samfundsklasse: No 3562.46

a Gaardbrugere	No 2245.78
b Landbrugs Indtægtsmand	365.56
c 156 Husmænd	583.74
d 73 Løst Karle	288.58
e Tjenestdrøng	178.00
	<u>No 3561.46.</u>

Formandskabet forerens at Skatthatten fraa Tjenest
Drøng for de flestes vedkommende er indbrøgtes ikke
virkelig, Gæres ved enkeltsvorne So. om af
velstaaende Folk som man for Tiden ikke
maa at beskutte paa anden Maade idet
de heds forskj. lommende Afperes ikke kan overføre
at see Løst Karle. Overfor de andre Classer
vil man se af de Drøngene nærmest Skillede
- Løst Karle - her ca No 400 Husmænd og Indtægts
over 3 1/2 Klone pr. Indtægt, og Forhold som man
ikke her for sege i særdeles uforsholdsmæssigt

Konjens Proost

1/3 Tilstrebet og eftersees det den af Skattdirekt.
idfordigede Mærkelde i anledning af Proclamation
af Skattekatten af 14 Del

Lagmester

1/3 Sund Udskrift af Skoleregisteret for 78
med tilføiede: Det samlede Skolebudget bliver
at udlige med No. 3553.60 (de de app. for Skolebudgettet
ulægges i Natara) paa den Maade, at hvor nogen
Vandvær om det skal i Tjenestforhold vilage 1 Kr.,
den indtagne Skatthen Formue udlages med 1 Kr.
pr. Milde og Resten fordeles paa skatteforbrug
eller varing. Skolebudgetsdrøng. fashattes
saaledes hi No 6.90 pr. Allyn; hvorefter samtlige Klubber
saavidt muligt hure at stille sig idet muligt
Penselholden man hure af vedh. Heds alene.

1878
Arbejdet
af Fogden
Arbejdet
og
og

Fogden
Sige

Arbejdet

Fogden

Arbejdet

Arbejdet

Fogden

stall
bygr
E
ny
ave,
ning
ider
og
mt
t
e

1858

Indvæner
Fogden
Følleskolen
Gæstgæst
manden

Indhold

Koncept af Landets Exports af Fugle og andre Regnsval for 1858
Ligegyldende Betskered.

Landets Indtægt af Skatte og andre Indtægter af
angaaende det af Raadets omstændige Børn til Høst og
eller og den om Indtægten til at betale den af Følleskolen
omstændige Bemærkninger vorede paasat at anholde en
Deres gode Medvirkning til at gøre betimelige og hurtige
Sagning.

Den 15de Marts 1859 indkomte Formanden det af Høst og
Landets Indtægt af Skatte og andre Indtægter af
omstændige Bemærkninger vorede paasat at anholde en
Deres gode Medvirkning til at gøre betimelige og hurtige
Sagning.

Den 15de Marts 1859 indkomte Formanden det af Høst og
Landets Indtægt af Skatte og andre Indtægter af
omstændige Bemærkninger vorede paasat at anholde en
Deres gode Medvirkning til at gøre betimelige og hurtige
Sagning.

Den 15de Marts 1859 indkomte Formanden det af Høst og
Landets Indtægt af Skatte og andre Indtægter af
omstændige Bemærkninger vorede paasat at anholde en
Deres gode Medvirkning til at gøre betimelige og hurtige
Sagning.

Den 21de Januar 1850 indkomte Raadets Indtægt af
Landets Indtægt af Skatte og andre Indtægter af
omstændige Bemærkninger vorede paasat at anholde en
Deres gode Medvirkning til at gøre betimelige og hurtige
Sagning.

Den 21de Januar 1850 indkomte Raadets Indtægt af
Landets Indtægt af Skatte og andre Indtægter af
omstændige Bemærkninger vorede paasat at anholde en
Deres gode Medvirkning til at gøre betimelige og hurtige
Sagning.

Den 21de Januar 1850 indkomte Raadets Indtægt af
Landets Indtægt af Skatte og andre Indtægter af
omstændige Bemærkninger vorede paasat at anholde en
Deres gode Medvirkning til at gøre betimelige og hurtige
Sagning.

Den 21de Januar 1850 indkomte Raadets Indtægt af
Landets Indtægt af Skatte og andre Indtægter af
omstændige Bemærkninger vorede paasat at anholde en
Deres gode Medvirkning til at gøre betimelige og hurtige
Sagning.

Indtægt
Følleskolen
Gæstgæst
manden
Indtægt
Følleskolen
Gæstgæst
manden
Indtægt
Følleskolen
Gæstgæst
manden

Indtægt
Følleskolen
Gæstgæst
manden

Indtægt
Følleskolen
Gæstgæst
manden

Indtægt
Følleskolen
Gæstgæst
manden

1881

1881

Commun -
Obligation
in
Stiftelsesamt

i Lign og Transi Fogderi eller hvem det eller maatte
 blive vedtaget at indføre samme.
 til Hverhede for Hættar, Rader og i Tilfælde, Omstæn-
 dinger, at Skatloshet, give herud Oplysningsamts Fond
 Pant, næstefter herlige værdige Afgifter, i samtlige
 herudtommene tilhørende Egenkomme, med Ret til
 i Tilfælde at opkræve i første eller bedre Prioritet, efter
 henden som foregaende Prioriteter indføres. I disse
 Rader eller Afdrag, ikke ulagge sig resten till et den hele
 Hættar-fondellen til Betaling, og skal Oplysnings-
 amts Fond da være berettiget til at gøre foregaende. For
 maad eller Dan, og at den at Hættar skal tilkomme
 nogen Lønning, at alle det skilte Pant bortlæg-
 ved en smukt Auktion paa Hættar, Arvint eller
 Forke, for den derfor ubrøgede Tidstid at sig-
 skades betaling for dets Fordringer med Omkostninger.
 Skulde den Oplysningsamts Fond i Anledning af denne
 Oplysningsforbring og hvad dermed staar i Forbindelse
 skulle sig foranlediget til at gøre med Anslyggen, under-
 kastes Hættar Medling og Tilskikkelse, den Forlig-
 eller Hættar og Dan og Tilskikkelse Hættar, ligesom
 den Dan paa Hættar Side skal være indlydende
 Saavel til herudtommene Forhørlskommission som til Hættar-
 ten vedtagne herudtommene Værdi som for Indtægtsbønder
 eller Hættar til Hættar eller Opholdshættar. —

Foranstaaende Obligations bekræfter herudtommene
 Formandskabet's Haand.

Maalskikkene Formandskabet den 30. Septbr. 1881.

J. O. N. Salomon. Ch. T. Fogeddal

Se til Sænkke
 Litteraturskikkene
 1882
 Hættar for den 25. Septbr.
 1882
 Kirkeforbuds-
 menist
 i Fogderi 1882
 Lign og Transi
 Sundt
 Lovens Hættar
 i Lign og
 Transi
 25/7.82.

Den 16. August 1882 udstedt ligeledes Obligations
 som den foranstaaende for et nyt Laan af Oplysningsamts
 Kapitalfond paa 14,000 Kroner at tilbagebetales
 i 20 Aar paa Laanens første Anvendelse til Udskaling.
 Altsaa: et aarligt Afdrag af 500 Kr. Renten 5 p. cent.

Stiftelsesamt

tall
bygr
ov
ave,
ning

der
og
mt

t-e

Landby Hættar
 Lign og Transi
 Lign og Transi
 Hættar
 Hættar
 med Lign og
 Hættar

Lign og
 Transi
 Hættar

1881

atke
Omloft
de Ford
atke
Ret til
ffer
rom
in helle
pninge
and de
Komm
beredde
et alle
at sig
Kongie
t. Hemi
alle
in den
Forsig
Ligson
dijelab
e. Rigt
brunde

Skolem. 30/11
mission

Samboyskole
udvalgte
Larsen
Horsballe
Medlemmer
med Androgne
Mai

Tauktionen til Ordferum Kirke af 25 a.m. om
Androgne de Gæstgæver af Eriksson Skole om
Kirkens at den fælle Skolekasse til Opførelse af Skolehus
fælle raadene Beslutninger:
Skolem. Forslag om Indbydning af 200 A. af Skolehus
til hies og alle 2 Androgne forskedde med 3 Skole, herop
med. Beslutning: Sagge fornyet at alle indtil de se
konferat med Skolem og forsaavidt dette er et
ffer Fordelingens Formning holdigt Ratsrat, annerde
Ordferum om par raulig Maade at indgaa til Skift
drikkomm med Androgne om Kildrog af Um Skolekas
om til Opførelse af disse Skolehus.

Spisning med den Beslutninge var at forsig og formaa
den 2 Skole, der i enen Gæstgæver kan hentes til de indte
digt skille indan Skole, at overtag alle Beslutninge
med sin Skolehus, naard der vil Skolehus og Skolem
missionen aflekkomet, kunde stoffe den selvandigt Kildrog.
f. B. en Kaldart af Ambstolekassen. Skolehus. Derfor gik
indtilkom til fra at den fælle Skolekasse er gonne sine
Kildrog indtil de mange skolelige skille Skole med
alle den i enen Skolehus Skolehus, kommer med sine
Kildrog Skole om Skole til Skolehus af den samlede
Kommission. Det dette medtil, husestille til alle Ordferum
af afholde Skolehus for at erfare Skolehus, om de
alle fra de alvite afholde u. pædelt Skolehus. Om Skolehus
maade Skolehus indte alle Skolehus og 2 af en Skolehus
Skolehus Skolehus der u. Skolehus med Skolehus Skolehus
Skolehus.

ved at oversende Klagerne. Begynder for Skolehus Skolehus
Klages Skolehus, Skolehus, Skolehus Skolehus Skolehus
Skolehus og Lars Skolehus. Skolehus Skolehus Skolehus
Skolehus Skolehus (Norm) Skolehus Skolehus med
Skolehus til Skolehus.

1881.
Obligat
ning
gehele
betaling
nu 5 p. p.

Samboyskole
Klages
komme Skolehus

1881

J. A. Lindmark

Den 20. April 74 firtes Forhandlinge i Herredstuehus om
 Deling af Kirkkassens indtægt mellem Herredstue og Gæstgæverne
 Herredstue og i hvilken Anledning Gæstgæverne tilhede at
 bare Halvdelen af Fogedens Indtægt af Sækkedagene
 og der paa Kirkens til Gæstgæverne, mellem Herredstue
 Herredstue og Kirkens ansaa sig for passende. I Møde 28de Juni
 næstefter accepterede den sidsnævnte det yderste Tilbud om
 en Halvpart. Disse Beslutninger gik ind og præsi-
 ceredes i Møde 28de Januar 1880 og endelig bekræftedes Gæstgæ-
 vers Herredstue i særskilt Møde 28de Oktober istaanden
 at Representant Tilly Brandt skulle indlede Underhand-
 linger med Lemm Brodskid om, at han overtog Bestilling
 en som Kirkkassere, men om dette er kommen istaanden
 villes ikke.

Gæstgæverne skal fra 1ste Januar 1880 bare Halvdelen
 af Fogedens Indkomme for Anvisningerne derved
 og anmodes de om bekræftelse: at give for Formands-
 skabet antallet af Kirkens for J. A. og for Gæstgæ-
 verne tilde Pengene til Gæstgæverne for det halve
 Tilbud af 1/2 Herredstue for det andet Halvpart.
 Dette som blev paa den Fattoms Aars Samling
 af 27de December istaanden.

Mand 3de Januar 1881

Arbejdet

T. Olsen
for Formandskabet.

I Herredstue vedtaget i Mødehus
 fastsættende 28de dennes saa den næstnævnte
 Beslutning

24 Kroner bevilges indtil videre som
 arligt Bidrag af Kommunkassen til
 Fergeholdet ved Bækkehavn.

Formandskabet, her at andrage
 Amtformandskabet om et legeme
 Bidrag (Bidrag)

I Herredstue til denne Beslutning andrages
 herved om et Bidrag af Ansted paa
 24 Kroner aarlig til Fergeholdet ved

Tilly
Misker

1881.

6

Syngens
Formandsk. 24/6

Til

Siden modtagelsen af Formandskabet's eruv
 Skrivelse af 21de April, har jeg kun en enkelt
 Gang paa det anledning betrukket af afhandle
 Sagen angaende Kasinus Maartsen med
 Fattigkommissionens Ordfører herpaa, og paa det erind-
 re, gik hans Forklaring ud paa, at Syngens
 Fattigraad har forsvaeret at forare og paa
 sit udlag refunderet hos Kasinus Maartens
 i rette Tid, da denne vederlyst har været
 fælt viderhellig efter den gamle
 undersøgte lue sandt, at denne efter For-
 dringer paa Refusion herfra var baa en lidet
 og opskruet og ellers lide besynderlyst.
 Jeg leder Jaskholdt at jeg her kunsten ^{erleder} ~~erleder~~
 efter Fremmetse.
 At blive med Spørgsmaal inden inden, en
 kort Tidskraft og uden at have forvarene
 Fattigkommissionens siske svar i Sagen
 for vi vel optage som bekjendte Spørg.
 For øvrigt ere begge Skrivelse og udlag ekspederet
 die Fattigkommissionens Ordfører der vist
 vedt svare snart.
 Maanedagen 28de June 1881

Fattigk. 28/6 2 Skrivelse fra Syngen vedlægges de herhøjly
 Gjennemgås og Oplæsning Syngens Fattigk. bii alle
 svarets og tillader jeg mig at vedlægge Afskrift
 af mit forelæggende svar til Syngens Formandsk. (over)

Formandsk. 29/7 Obligationen til Oplysningsvesentens Fond 10,000 Rds. er udstedt
 tilhagelende er næst mest i de Cyquarantendte og næst mest
 at man ikke understaandt siden Otkommendit alle komne
 tillage.

Arbejdsm. 29/7 De underrettes om at Herr. Nedrag til Noen Indkøbs for 1881
 under 27de L.M. er anviset til Udbetaling af det her forlagte tilgæld heraf
 til det paa Optræksningen for 1880

Haarvelvans hovedbøyn andrager herved
 derhødigst om et Bidrag af Statens Høiester
 til Fuldførelsen af sin nye Hovedkirke.

Det Formandskabets ifølge Herredsstyrelsens
 Raad og Frankommer med dette derhødige
 Andragende og ligeledes antydede en
 Sum af 8000 Kroner om det skulde forslaa
 noget, skal man tillade sig at ledsage
 Andragendet med meddelende Bemærkninger.

Efter aprobevende Tegning er Hovedkirken
 anslaaet til at koste vil 55000 Kroner
 hvilke vil forbeholte Andringer navnlig
 i det indvendige Udseende haabes bragt ned
 til gode 40,000 Kr. Den Kir og Skib er
 under Tag og Taaubrygningen under
 Optørelse. Naar det siste Skiverk er oppe
 er der anvent de for Gemeedet tilføiede
 gode 11,000 Kr. og et Laan i Oplysningsvesens
 Fond paa 10,000 Kr. og haves da tillige en Del
 Materialer til Indretningen og hvis Oparbei-
 delse er paahegynt.

Da Herredsstyrelsen i 1879 besluttede at bygge
 ny Hovedkirke fordi den gamle kun afgaf
 Plads for omkrant den halve Menighed
 ifølge Lovens Fordringer til en Sogneskirke
 havde ikke sagkyndige Overslag over Omkost-
 ningerne, hvilke maaske undervurderedes
 noget medens Sognets økonomiske Tilstand
 overvurderedes. Dette i forening med de
 paafølgende Aars meget dørliche økonomiske
 Tilstande førte nu med et Kinkresultat

91°

maa afbrydes og udsættes til stor Skade
for det allerede udførte Arbejde.

Maalselven har heldigvis ikke stor Kommu-
Opførd, som her er 10.000 Kroner paa Herredets
og nu og paa 5000 paa det samlede Herred,
men der paabiter den des uagtet som Bji-
som sænkkelig kan være i et Distrikt, hvor
saa gaaet som alt skal arbeides fra nyt.

I Sydaustrum afvikledes hvad foreværende Ligning
en betydelig Kommunal Opførd til Magazin-
indtæ. H., men saa fornuftigt ikke i og
sig var, skede det formentlig hvis en del paa
privatde Forpligtelses Bekostning, da Ma-
alselven, da som nu, var en meget fattig
hvis Flovdræningsveie Jordbrug og Skog-
en den kun er en der Oparbejdes, ved at
afvinde Græsland fra Skovland i en
Kort Jordbund med kort Tid til at.

Skoven som Sælgsgjensland, der har været
stillet dette Rigtighedsarbejde og disse Rigtigheds-
ngsmænd, er selvfølgelig meget medta-
foran resten den endnu findes i privatde
Veiresmet er forandret Herredets store
Udgiftspost uagtet alt offentlige med
Liberalitet har bevilget det Veires Oparbej-
else hvortil Herredet har været 1/2 og senere
der 1/5, saamt i en Række af Aar med nogle
Mellemrum stadig udlignet Fligt Arbejde
med 32 Dagværk pr. Skyldtæller der fremdeles
i en lang Tid man svarer sig paa gænde
Græsningensarbejde af Flovdræning paa 5 1/2 Skid paa
nogle Steder. Vise Græden nærmere 4 Mile nord for

Bivise
Bivise der i Trunktiden med 24000 R. og
samme Herred eller ridders Flovdsognet
hvorom her talis.

92

Flovdsognets Folketal der vil nu ansettes til
omkring 2500; Brugerne Antal henimod
240 og Matrikuldsstykket Ca 52 Daler - Mala-
ngens Almindinges Skyld lader sig ikke nøiagtig
dele Sogne imellem.

Foruden navnte Flizdarbejde til Viivasenets
Roderus Sommer og Vinterveiarbejde selvstæn-
delig ikke medtaget - udlignende til et Skole-
Lønvedt over 4000 Kroner, et Fattigbudget
der nær med sig 6000 Kroner og som Tilgel
32 Kroner per Skyldaler til indagt for Kom-
munkassen og en delig for Flovdsognets
vedkommende de sidste 2 Aar 3000 Kroner
til Kirkebygningen.

Gaaende ind fra ad Flovdsognet forholder
sig til det samme Herred som i til 6 Aar
hvert en Skattebyrde til Herredskommunen
aflyttet over 12000 Kroner Aarlig, en Sum
der skaar i et næsten sørgeligt forhold
til Skattevæsen, saameget mere som største
Taske falder paa de lare Gardbrugere og
selvstændig for Kirkens vedkommende
helt og holdent. Idet af disse 11000 Kr som indtægts-
se Kirken er medregnet ydet Flizdarbejde andet efter
en rimelig mest for Taxt.

Indholdende om de forskellige Medlemmers selvstændig Besiddelse
af Grundjorden og især for hvornænderige Flizsøgs Sammen-
lignelse ~~indhold~~ ^{for} fremmede Løremænd om dets
Indtænder paa selvstændig Maade til forstæffende Stadlig

1882

Maastricht 5 April
1882

926

I Indledning Amdts under 30de Marts herbil
- sende Skrivelse angaaende vort Arbejdige Andrag
om Laan af Oplysningsvæsenets Fond til Fuldførelse
af Nordkystens midlde herred at Maalskriver
- indlynde i Bølgens Møde den 5te Januar 1882
fattede saadan indvunden Bestyrelse at:

"Formandskabet benynder sig til at ualgaa de
Deputationsmedlemmer med Andraget af
af Nordkystens Kirke og Skolefond 10,000 Kroner."

Denne Bestyrelse der under Beg. No 20 fattede
- men med flere andre Bøger vedbrunde Nordkystens
Opførelse, andruds med Andragets affattelse til
Laants i Lighed med det tidligere erholtte, skulle
også erholt af Oplysningsvæsenets Fond.

Det er senere bestemt, at Laant om det erholdes
i Lighed med det for erholtte tilbagebetale i 15
eller paa samme Betingelse som Commune Obligat
af 30 Marts f. a. Naar det i Andraget, i
saa altsaa, 11 Bar, var det for at ansige, at
fremmede Laants noget end paa enhver Betingelse
at fra Kirken færdig.

Formandskabet har med Betænkning bemærket
at Laant er at fra 7 bemærket at Laant
trænges allerede i anstændige Sam Maaned
det lende sig gjennem.

Heri Skriftkontrollens Skrivelse af 9de Marts
følger Vedlagt.

Maastricht 5. April 1882

Ammodet Skifodirektoren om medlig. praestignede
angaaende ovenst. Laanandragende 22. juli

I herreditörskaps mede den 13denes följande
den entiemning bestämning.

Formandskabet anmodes om, at indgaa til
mand og Amtsformandskab med arbidiget
dragende om, at de fornödre penges til indryk
af en stodkinget for den søndre og indre del
Amtet maatte blive bevilket, enten midlerne
kunde erholdes af Amt, Landhusholdningsfel-
ket eller Staten. Maatselvens heered tilbøder
stationere og betakste hingstens underhold og
fooskiftsmæssig rogt og pleie til et saadant djæ
andraget liden større sume aarlig, hvis man
haabe at vedkommende skjenkes denne for by-
ne frektlige sag, sin velvillige opmærksomhed
Man har her tænkt, en middelftor (f. Ex. 9 1/2, 10
hvi) lottkjøget storkjøget heet af Gudbrand
eller eventuelt af fjordrauen, som henlig, for
disse egne og at en saadan vel var at for
kr. 800. a 1200.

I det dette overveides De Amtmanden var
meningen foreløbig at bede Dem om de
formening (som der kunde være Haab for, a
for sagen til at gaa for denne maade.

Om Maatselvens Formandskab

Vi noer tvivl om at Amtaformandskab
ikke allene vil bevilge et saapas beløb, hvor
man har foosted sin bank for a vort La-
husholdningssekretat, Sekretatet for Kong-
vel og maatte Staten. For imidlertid im-
at tilbøder flere med ^{og eventuelt adspalt} tjenstlig lottkjøget ha
undersegnet været saa dristig at antolde

Hr. Amtmandens personlige formening.

7.

De aarlige indgiktes til en bestemt hvor efterlysningspenge
ne formodentlig ikke maatte sættes høit. vil
formodentlig selv disse fradragne, andrage til mindst
Kr 200. og mere ses dette herred sig ikke istand
til at opre paa sagen, der forøvrigt for naboher-
reddene vil have sin store betydning saavel
direkte som indirekte.

Maalskens Formandskab d. 15 marts 1884

Hr. Fogden i Lerjen og Tromsø

Hr. Fogden anmodes herved om at opføre
den del af Herredets Skattebudget der er bestemt
at indtages paa Matrikalkontrollen som Grundlovs-
skat for indløvende aar for Maalskens Her-
red.

De summer der ifølg. best. af 9/2. 83
skal reparteres paa Matrikalkontrollen for 1884

1) a det samlede herred	Kr 4550.50
Callen paa Hovedbudget	" 1000.00
Callen " Lovbøjdenes anerk. "	" 400.00

Til sammen Kr 5750.50

Maalskens d. 15 marts 1884

Receipts for Materials from 1845
1845 - 1892
out. 20/7 1847.

---

all
ver
re,
ng
er
g
t

1866

B e f a r i n g   begyndt 17. august 1797 på Sjøveian :

	Utsæd - Bygg	Storfe	Småfe	Hest	
Fagerlidalen:	1 td. bygg	14	20	1	: Stue, 2 fjøs, 1 hestestall
So Brandskognes:	1/4 td. bygg	6	12	1	: 2 høylader samt 1 stuebygning
G Fredriksberg:	2 td. bygg og rug	7	12	1	: 1 liten stue, 1 fjøs og 2 høylader.
Bi					: 1 stuebygning 2 loft høy 19x10 alen med utskott 5x10, 1 liten stue, 1 låve, 1 fjøs og lade i en bygning samt 1 ditto lade.
Ne Fleskemoen :	1 td. bygg	6 a 7	10	1	: 1 stuehus 2 loft 18x9 , 1 låve med arbeidshus under begge skjeltret, 1 fjøs og skjeltret lade under ett samt

Øv

Moe

Fo

F

Ø

N

E

C

Le

Øv

S

Ne

Gu

Ho

Bi

Ho

18

1790: Sommeren var kald og tør, hvorover da Frosten tillig indfant sig Høe Avlingen blev liden , og Korn Sæden saavel i Alten som i Senjen og Tromsøen frøs for det aller meeste bort.

1791 : Paa de Steder i Amtet hvor lidet Korn avles saason i Senjens og Tromsøe Fogderie og i Alten blev Kornet paa de fleeste Steder tilstrækkeligt moden - Men af Mangel paa Sæde-Korn, maatte en og anden lade sine Agre ligge upløyede. Formedelst den indfaldne Hede og Tørke var Græs-Vexten, undtagen paa Skoug-Slaatterna, ikkun liden.

1792 : Holmboe: 1/8: Jorden lover en rrigelig Grøde baade af Høe og Korn, og saafremt dette smukke Vejr vedværet i 14 Dage, kan mange vendte at begynde med Korn-Jnd-høstningen, - Amtmannen 6/2 1793: Korn og Høehøsten i Senjen og Tromsøe Fogderie har i afvigte Aar 1792 været upaa-klagelig riig og god, allene en og anden i Senjen tabte noget ved at skiære sit Korn vel tilig af Frygt for Kulde som ved den Tid ofte indfinder sig.

1793 : Kornavlingen i Senien og Tromsøe Fogderie saavel som her i Alten, var ved det beste den har været i mange Aar. Engemarkene havde en god vext over alt i Amtet, men formedelst det i Høstetiiden indtruffte meget Regn var Høebiergningen i almindelighed meget maadelig.

1794: Vister til innberetning af fogden Holmboe: "at Korn avlingen i Senjens og Tromsøe Fogderie har sist afvigte Høst været god og foldig samt hældig indhøstet, men at Høe Avlingen har været liden eller ringe."

1795 :

ikken og ut-liten låve smiehus. do i byg-stall, 1 r samt 1

2 lader , en fjøs, lehus, og n holme.

låde, 2 fjøs miehus.

, 1 fjøs ,

ni 1 stue, 1 låve og

n: 1 stue, 1 lader.

stuebygning

1 låve,

1 stall. hus av sam-

s, 1 låve

låde, 2 fjøs

1 liten

ammer, 1 lite lader

do i bygning

1 liten

clair

1866

B e f a r i n g begyndt 17. august 1797 på Sjøveian :

	Utsæd - Bygg	Storfe	Småfe	Hest
Fagerlidalen:	1 td. bygg	14	20	1 : Stue, 2 fjøs, 1 hestestall 2 høylader samt 1 stuebygn
Brandskognes:	1/4 td. bygg	6	12	1 : 1 liten stue, 1 fjøs og 2 høylader.
S. Fredriksberg:	2 td. bygg og rug	7	12	1 : 1 stuebygning 2 loft høy 19x10 alen med utskott 5x10, 1 liten stue, 1 låve, 1 fjøs og lade i en bygning samt 1 ditto lade.
B Fleskemoen :	1 td. bygg	6 a 7	10	1 : 1 stuehus 2 loft 18x9 , 1 låve med arbeidshus under begge skjeltret, 1 fjøs og skjeltret lade under ett samt et smiehus.

Ø Moen		16	20	2 : 1 stue med kjøkken og ut- skott, 2 fjøs, 1 liten låve 3 høylader samt 1 smiehus.
F Olsborg		10	20	2 : 1 liten stue 1 do i byg- ning, 1 fjøs, 1 stall, 1 låve, 3 små lader samt 1 kvernehus.
N Tagelvbug		7	13	1 : 1 liten stue, 2 lader , 1 låve, 1 forfalden fjøs, 1 smiested og møllehus, og en åpen lade på en holme.
E Broderstac		12	20	2 : 1 stuehus, 1 låve, 2 fjøs med lade samt 1 smiehus. stue, 1 lade, 1 fjøs , labbur
C Lerbekmoen				
Øvre Rosvol				

Et 200 årsminne i Målselv.
Bruderov og drap 1731.

Idag er det 200 år siden Finn-
nelensman Sjur Sjørns Målsnes
myrdet sverjken Ole Thomass-
en på Fosmo i Målsnes.

Historien er i korte trekk
følgende: Høsten 1730 tok Ole
Thommessen datter til «findelens
mannen», Sjur Sjørns med sig
op til Fosmo uten finnelensman-
nens tillatelse.

For å tukte denne, efter da-
tidens syn, frekke handling, tok
finnelensmannen om våren i

lørdag 20. juni

1731 fire mann og sin sønn Per
med sig og reiste op til Fosmo.
Her fandt de Ole Thomassen
som holdt på å bygge stule. —
Efter en trette drepte finne-
lensmannens sønn, Per, Ole Tho-
massen. Anders Tomassen, myr-
dedes bror, fandt liket flytende
på elven nogen dager efter at
han kom av sommertinget som
det år holdtes 13. juli.

Når denne hendelse er næsten
glemt og utelatt i historiske
handlingar av Målselv eldre hi-
storie er årsaken den, at tradi-
sjonerne om dette er kommet
til Målselv over Sørreisa, og
videre finnes det i norske arkiv
ver bare en kort beretning om
dette ødemarksdrama.

Forhøret eller hovedforhand-
lingen førtes i Jukaskjærvi
13—20 januar 1732 og finnes i
svenske arkiver.

I begynnelsen av det 19. år-
hundrede kom der folk til Fos-
moen og da disse tok til å bygge
sig hus fandt de restene av det
hus som Ole Thomassen var i
ferd med å oppføre, det var byg-
get til vinduene.

Lars Jonsen: 1 stue,
3, 2 lader, 1 låve og
smiehus.
Anders Larsen: 1 stue,
1 fjøs, 3 små lader.
Christen: 1 stuebygning
høy 19x10, 1 låve,
1 fjøs og 1 stall.
Mas: 1 stuehus av sam-
else, 2 fjøs, 1 låve
og 1 stue, 1 låve, 2 fjøs
arkslader, 1 liten
og furubu.
estue, 2 gammer, 1 lite
og 2 slet te lader
en stue, 1 do i bygning
og 3 lader.

18 familier

1803: 196 stufe, 405 sni, 30 kote

1800: 145 " "

1801: 160 " "

1806: 175 "

149 | 249 | 20

1 liten stue, 1 lade, 1 lade
1 fjøs, 1 do og 1 stue
1 møllehus

1866

B e f a r i n g begyndt 17. august 1797 på Sjøveian :

	Utsæd - Bygg	Storfe	Småfe	Hest	
Fagerlidalen:	1 td. bygg	14	20	1	: Stue, 2 fjøs, 1 hestestall 2 høylader samt 1 stuebygn
Brandskognes:	1/4 td. bygg	6	12	1	: 1 liten stue, 1 fjøs og 2 høylader.
Fredriksberg:	2 td. bygg og rug	7	12	1	: 1 stuebygning 2 loft høy 19x10 alen med utskott 5x10, 1 liten stue, 1 låve, 1 fjøs og lade i en bygning samt 1 ditto lade.
Fleskemoen :	1 td. bygg	6 a 7	10	1	: 1 stuehus 2 loft 18x9, 1 låve med arbeidshus under begge skjeltret, 1 fjøs og skjeltret lade under ett samt et smiehus.
Moen :	2 1/2 td. mest bygg	16	20	2	: 1 stue med kjøkken og ut- skott, 2 fjøs, 1 liten låve 3 høylader samt 1 smiehus.
Olsborg :	2 1/2 td. bygg	10	20	2	: 1 liten stue 1 do i byg- ning, 1 fjøs, 1 stall, 1 låve, 3 små lader samt 1 kyvernehus.
Tagelvbugten :	1 1/2 td bygg	7	13	1	: 1 liten stue, 2 lader, 1 låve, 1 forfalden fjøs, 1 smicsted og møllehus, og en åpen lade på en holme.
Broderstad :	2 td. bygg	12	20	2	: 1 stuehus, 1 låve, 2 fjøs med lade samt 1 smiehus.
Lerbekmoen :	1/4 td. bygg	8	8	1	: 1 stue, 1 lade, 1 fjøs, 1 stabbur
Øvre Rosvold :	2 1/4 td. bygg	7	9	2	: Hos Lars Jensen: 1 stue, 1 fjøs, 2 lader, 1 låve og 1 møllehus. Hos Anders Larsen: 1 stue, 2 små fjøs, 3 små lader.
<i>Sindbaker</i> Nedre Rosvold:	<i>3/4 td bygg</i> 4 1/2 td. bygg	10	10	32	3: Hos Christen: 1 stuebygning 2 loft høy 19x10, 1 låve, 1 lade, 1 fjøs og 1 stall. Hos Thomas: 1 stuehus av sam- me størrelse, 2 fjøs, 1 låve og 1 lade.
Guldhaven :	1 1/4 td. bygg	11	15	1:	1 liten stue, 1 låve, 2 fjøs 3 utmarkslader, 1 liten bjørk og furubu.
Holmenæsset :	1/8 td. bygg	2	2	:	1 birkestue, 2 gammer, 1 lite fjøs og 2 slet te lader
Birkestuen :	1 td. bygg	12	30	1:	1 liten stue, 1 do i bygning, 2 fjøs, 3 lader.
Holmegaard :	3/4 td. bygg	5	16	1:	1 stue, 1 fjøs og 1 liten bu.

18 familier

1800: 196 stufe, 405 småfe, 30 hester

1800: 145 fjøs
1801: 160 "

149 | 243

20

1 liten stue, 1 lade, 1 lade
1 fjøs, 1 1/2 ge-stue
1 møllehus

Biskop Kroghs visitasbetretning 1806

Sommerbakken :	2 våger -	5 kyr	8 småfe	8 småfe.	1 hest.
Guldhavn :	4 td.	12 melkekyr	30 "	"	1 "
Birkhus :	3 "	13 "	30 "	"	2 "
	1 "	4 "	12 "	"	1 "
Nedre Rosvold :	2 "	7 "	20 "	"	2 "
	2 "	9 "	20 "	"	1 "
Øvre Rosvold :	2 "	4 "			

Forhå

Findbe

Øvre L

Nedre

Brodere

Olsborg

Sollien

Storsand

Takelvbø

Moen

Nedre Fle

Øvre "

Fredriksbe

Brandskogn

Fagerlidale

Finsundet

Foshaugen

Rk. Kof. Res. 1 inf. dt
No 2 / 1789.
Prøve her brøde Holuboes som 2/6 1787
legge.
Rentekammerets skr. til Kragenskiöld
10. februar 1787 med kopiens.
Skr. det et "libbånd" til Holuboa
om d'ovrte skogdrift med d'lygje
rekognisjonen

Da
ansøkt
med
2/3 1778

Rentekammerets skrivelse til const. ammann i Finnmark
 foged Due 27. desember 1800 - som følge av biskop Schön-
 heyers lovtale over "Colonien" og forslag om å gjøre Holm-
 boe til "Colonie=Inspecteur i Senjen og Trømsøen".

Rk. 1. nfj. ktr. kopibok : *Rk. 1. nfj. ktr. i Bredsha puden*
Skr. som en - *lygje som* *holuboa* *til den kof. Res.*
 Høstens og Fiskerienes udfald i Thjems stift 1780 (Rk. pk. 327
 foran i pakken.)

Høsten i Thjem stift 1795 (pk. 339 mellom jnr. 980 og 1011.)
 1796 bakk 349 et jnr. 214 (Høg-es skr. av Krogh.)
 1797 bakk i pakke 247

25 jan 1732

1800: 25 " 145

1793 18 "

a
hu
m
m
å
St.
det
Jog.

Biskop Kroghs visitasbetæning 1806

Sommerbakken :	2 våger -	5 kyr	8 småfe	81 småfe.	1 hest.
Guldhavn :	4 td.	12 melkekyr	30 "	"	1 "
Birkh :	"	13 "	30 "	"	2 "

Nedr Under kgl. bes. l. afj. 14. 1785
 De 9 ligg. bnd. for Solør
 Øvre Solør 14. okt. 1785 - ~~14~~ 14 10 sm.
 i Bøms. i Sand st. & sløj.
 For Vgl. for fide. bnd. for ~~14~~ 14
 Fin Indtækt for Guldhavn og Bøms.
 Øvr. Kgl. Jern. Sløj. kgl. Jern. Kgl.
 Nec i sin Højde - her ved en bl. bnd. vgl.
 Br. kgl. Jern. og kgl. Jern. vgl. 14 10
 Ol. vgl. i indtækt. sløj. bnd. bnd.
 Sc. a 14 10 bnd. bnd. for 2 kgl. Jern.
 St. Den fide. sm. for fide. bnd. og
 T. her Indtækt bnd. bnd. u. af Tømrer-
 M. for sine Sløj. bnd. bnd. u. af Tømrer-
 N. af kgl. Jern. bnd. bnd. u. af Tømrer-
 e. bnd. bnd. u. af Tømrer-
 I. bnd. bnd. u. af Tømrer-
 a. bnd. bnd. u. af Tømrer-
 bu. bnd. bnd. u. af Tømrer-
 m. bnd. bnd. u. af Tømrer-
 a. bnd. bnd. u. af Tømrer-
 St. bnd. bnd. u. af Tømrer-
 det bnd. bnd. u. af Tømrer-
 Jø. bnd. bnd. u. af Tømrer-

Kgl. Bes. af bnd. og sløj. 1/2 1785
 Bøms. 18. Vd. 1780

1801 = 30	160	160	Ukon og ande pænt	30	no.
1800 = 25	145	145	186 sløj	405	småfe
1797 = 18	232	150	"	250	"

1782

Jens Holm bae

Jens Holm bae f. 1752, levde i 1774 i næsten tid kjent som fullmektig ved Rensdals amts kontor, var fra 1774-1782 ansatt ved Rente-kassene i Kbh.

Ved kong. res. 19/4 1781 ble han utnevnt til fogd i Sunja og Formas (dit nåværende Trana fylke). Ble 2/8 1783 g. r. Anna Margrethe Tegen fra 1. mai 1787 var han misjonskasserer. Hans overordnede her var Misjonskolligut i Kbh., som hadde å gjøre med misjonsvirkenskapene Danmark-Wegs kolonier og tilhørt med jenne misjonær i Danmark & i Nord-Norge, og bl.a. vidt en rekke nordnorske kirker.

Fra 1782-1795 foretok kolonieressene av Bader og Blaislet, som ikke ville vært skulig uten Holm bae oppmuntning og økonomisk støtte til kolonistene. Denne koloniasjones historie blir i hovedsakene være vel kjent. I årene 1793-1794 oppgjorde Holm bae sin herredstings ramningstid på østide som han kjørte til et morsomt brud.

Stort sett var årene 1781-1795 en lykkelig tid for Jens Holm bae, en tid da alt lyktes for ham, hans vakkert hjerte som måtte overvinnes allerede i slutten av denne perioden for ni år om sine fortidelig-heter som måtte ham. Omkring 1789 var Rente-kassene forsvunnet, mistatt et lov som sikte å vinnestillinge hans arbeid med koloniasjone, og som følge herav ble i 1790 laittskut Ramn smitt nordover for å behøve skjønn og delotrikkene. Uten Ramns rapporter var til fordel for Holm bae, og koloniasjone fikk lov å fortsette. Holm bae reis reis om dette forsid på Chikane. "Jeg hadde det ublidt å ha en ferdig her i fogdets tid, som lunge hadde efter strukt mig, og som jeg ikke manglet

1782

Jens Holmboe

III
forordning om, vilde straffe om mulig å forringe ^{enkes} jordbesiddelse
sanne som kunde erholdes om dette anlegg.

J 1792 måtte Holmboe runde seg for en række skammelige be-
skjedninger som var satt i omkrep, om at han hadde utvakt
kolonistene i Bændestugun for pengenes eller pors, og i det hele
utnyttet dem til egen fordel. Ved Hingsvidnes opphevelse for 11 kolonisti-
ne på kongslandet Vang komme en 1792 ble beskjedningene fullt endelig
avskaffet. Holmboe hadde beskrevet satt seg av dem som en far,
sa kolonistene.

Holmboe selv har gjennom tre forskjellige bry som er beviset,
nokså tydelig utpekt den mann som stod bak disse beskjedningene.
Finson var prestens kildal i Tvedestad. Sammen med sin bry
gjestgiver kildal på Sidsand, og en tredje person, synes han også
å stå bak den aksjon som begynte i 1794-95 og til slutt
resulterte i Holmboes avsettelse som fogd.

Denne saks sammenheng er i kortest følgende:

J i et 1782 var Holmboe borthid på 3 år for sin eiendoms rettshelle
lakselve til bryden Ole Jespersen. Han skal desuten ha utskrevet
til seg selv en årlig avgift på 30 tommer laks utvoren de kongelige
skatte og avgifter. Fra 1785-94 ble bryden av lakselven på samme
nulleis utskrevet Elias Hoff i Kirum.

J 1792 innkommet Holmboe til avsettelse på ordinas måte at lakselven
var blitt byggeslett. Men ved denne tid var det ha opphevet reglene

1782

Jens Holmboe

Jens Holmboe

omkring sak, og i 1794 imidlertid overbevarede Ole Jørgensen Jens Holmboes
ansættelse om at kjøbt gælden tilkøbte. Bussikningen sendes - bilagt med
Holmboes fatale levelevs as 1782 detske bit Bussikningsmet, uten seg og
a passet amtet. Jens Holmboe utpales detske Kildalen som de de stai
bak denne uadvantige fremgangsmåte.

Følgen var at Bussikningsmet beordret Holmboe som sendes og sak
anlagt mot ham. Holmboe fremde sendes sak, som frien i adme
1795-1799, et brev fra arkun etter den tidligere hogske Hans Eliassen
Stoff, dat. 1710 1881, hvori han bad ham brev for pakete lakselvun på hennes
Nigun. Hvis dette brev var skilt, ville Holmboe være i sin fulle rett
de to hinders laks, slik som han gjorde ved bortelevn 1782.

Tvilslessk bid avla ho as madams Stoffe born sendes leveisopp bygelsen
ed på et brev fra mad. Stoff as 1781 var jalt, og i så fall var
Holmboe skyldig. Forer sendes len omlede her med jalt Jørgen som skrive, us
dom i 1797, som bid på mulde for top, de, i skattning og omkostninge.

Hvis i midten bid det a beviske at det ene av de to videne
angående brevet er den samme Elias Stoff, som i 1785-94 hadde brukt
lakselvun på samme vilkår som Ole Jørgensen hadde hatt. Det er
lett a minne at Elias Stoff midle sluppet Kildlien hvori han hadde jalt
jalt kjøpt lakselvun detske etter sin forl. død, mens han var i mange
år hadde møttet betale de to hunders laks skatte som ifølge Holmboe tillans
danne som nullommann mellom arkun og hennes som. Et det urimelig a
vurde at Elias Stoff, i så fall over dette, Okan ha hatt motsette as a i umiste
retting liden as mors us lov? Er han ikke på en måte post i sak?

1782

Jens Holmboe

IV

Svært komme at Elias Stoff i 1782 hadde avgitt erklæring om hans senere framtid: Denne erklæring var til gunst for Holmboe.

Imidlertid kom sakene for hingsbeten i Kbh., hvor som omkrives om dom ble stadfestet. Det er det bemerkelsesverdige at det i hingsbeten utdømmen ikke slapp fram skrift for bruk av falske dokument, mens somkrives om dom hadde imidlertid en slik skrift utdømmen!

Etter Jens Holmboes eget utsagn var det umulig for ham med så lange Ethers sakens begynnelse - å leve de nødvendige levninger for sin uskyldighet. Han minnes bare at han forvirket har begitt en jett ved å utspidige bygningsdelen av 1782 i kronens navn. Forvisning fastholder han alle rett senere liv at han er uskyldig dømt.

Skjønt han altein ikke fikk fogdembudet tilbake, beholdt han stillingen som misjonskasserer. Men denne var ikke nok gjeld. Hans senere er var det for atskellig betegningsfulle økonomisk liv. Han var også plaget av sykdom, en gjeld som han ved Jens reis er til Kbh. søkte råd med.

Allerede i 1800 fikk den Holmboe den første misatke oppreisning. Sammen med hingsbeten Schouboes bevitne han i dette at sin Kilde han selv av hingsbeten var imponert over de store framskritt det og bevitne resultatet i en bestilling fra hingsbeten til Rude kammeret. Denne bestilling, som er datert 3 sept. 1800, er den første offisielle

1782

Jens Holmboe

anskjendelse av Holmboes arbeide ^Vi kolonien: (Beskriv-
ningen er trykt i Collegial Tidende 1802) Som påfulgtes snart av en gl.
Resolusjon av 14/801, hvorefter der ble holdt Holmboes en kvalifikasjon
på 300 rdt. i årlig Lønnskudd, som oppmuntning for hans forjensete av
kolonien - Og kort der efter igjen, også i 1801, tilkjente Det kongl. Landhøvs-
holdningsdepartement ham sin første Gullmedalje, som uoverordentlig belønning
for fird og mindetællig bed!

Oppmuntret av disse belønningene forsatte Holmboe sammen av
sin berømte "Tale til Colonistene", og skrev en personlig brev til Kongen
(som da var regent), hvori han foreskulle sine vanskelige Kai og bed
om en bedre stilling, om nemlig et nytt anlød. Men denne anskning
ble ikke fram.

Holmboe var i disse år skrevet oppført av mekaniske opp-
finnelser, som han alltid hadde beskjeft med. I 1803 hadde han
oppfundt konstruert sin vedramaskine, som han som endte bestning
om en for bedret stilling. Da denne anskning ble sendt kongen
resultat, synes det å ha hatt meget godt for ham. Kort etter
døde Jens Holmboe på Esvik 4/12 1804, av vakkert og skuesmakt.

Men selv da hvitte ikke rigtige makene. Det var skrevet ut
det rigtige at Holmboe skulle ha fått seg selv av den. Sine rigt-
holdt seg håndnasket og ble trykt i 1849, mestvisint med lingvidnes,
oppkalt på framledning av Huse av Holmboes sønnes, samt med
Løslasning på en måte som i 1804 hadde vært borte på Esvik og
sett ut som foregått.

1782

Jens Holmboe

VI

Behandlingen av Jens Holmboes døde bo er et kapittel
for seg. Det begynte 1805, men ble først avsluttet i 1819, dels på
grunn av hans stricker, dels på g. a. undersøttighet i administrasjonen,
dels skuldet også p. g. a. krigsårene. Hans boets aktiva oppgjørte seg
7440 rdl., ble brukt for sine ved den dansk-norske statsbankesatt
i 1813 redusert 1290 riksbankdaler mænnverdi, og dette attet igjen ved
den norske pengereduksjon 1816 redusert til bare 129 spk. Slike
huges det særmen, at bost til slutt ble oppgjort med et under-
skudd på 500 spk. (?)

Wann "kassens angel" hadde Jens Holmboe aldri gjort seg
skyldig i. Hans regnskaper fra 1881-1795 er alle i den skjinnede
orden.

Det ble velken Anne Margrethe Holmboes store oppgave å fri-
bornefløken vedve fram til bygge og ansette skillinges, sin oppgave
hinn løste med en heltomkelig kraft og selholdenhet. Hun døde 17/10 1857
Et minnedikt over henne, profattert av Chamma sønneren Johan Ernst
Wilhaam, står trykt i "Tomme Tidende".

Tomme 15-1938 v. A. V. H. Berg

1782

Yms Holm hae

Frydens Kjøstok.

1791.

Brev fra Holm hae til anten. Som udsendt dat. 13 Aug. 1791.

Jordbruket. Holm hae
forlars betømming.

af Kongelig Kuning og Landvæsenet i det hele betragtet er en Sag, som i dette
 Indviis, saarvorn flere egne i Norlandsens og i sin næste indviis saa forfæmning
 er alige ubehageligt. Den sagte Torkvinsens skide kunne blive den der først sig
 men dog tillige Landvæsenets Forbedring være en Sag af vigtighed for det
 almindelige vel, og ligesom somaa Betømmingens i de næste Tidde saa meget
 haars betragtet til Landvæsenets Forbedring, i det sigtliges Havn, saa sig nu
 rimelig at Betømmingens kunde være det samme her, naar de blive eftes
 forjættede ydelse. Foruden den sagte vil jeg allesidigt anmelde følgende
 til dens Velvæsenets gamle Betømming. Jeg har gjort mig meget
 sømme for at forsøge den Sag. Jeg i Tomes Sagen for blinde Betømming af
 sagt med alle Lidelighed at betragte Følelsen i Almindelighed dog til Jord-
 Forbedring. I blandt mere har jeg gjort nogle Ulykker tungt hore sig at
 Lede Vandsid fra dem og foruden Arbejdet dem. Saaledes har jeg i det
 hele nævntet saa meget at jeg nu eftes 6 aars Forløb forer 30 Kæmpe-
 mere med Jorden. Dette som Jødes Almene i Øge, Lede ligesom at have
 gjort adskillig godt at være mig foragtig, og nu begynder adskillig at
 grave, hvilket har Jorden været en fremmed Sag. Thant dore er her en
 Bende i Tomes Sagen med navn Jacob Jacobson Alvestad, der begynder ligesom
 at undersøge sig med formligere Tindst ring i det hele. Foruden gjort have
 lig som de andre indviis: Lea stede paa Siden, enten kan jeg meget eller
 indviis. Na dorens har han begyret en formligere Alvestad. Han siges
 nu alene som de Tidde af Land, som Lede kaster meget af sig. Derfor
 Tid undersøge han til at erkeide sin Jord. Jordem er Lunde Ulygstal Kongen
 Liden og Lede af flere Lideninger med hans, hvilke er Jorden har
 haft sin Vel ubehageligt, men bringe dem Liden men med et skadelig

1782

Hans Holm bae

1791

Forskrift

Følleskub. For 2de Aar siden behandlede denne Jeest Jacobsen ved en Forsatning af Domsretens sin Ansøgning om i Gældens Udlystet for Wabsone og siden den Tid har han skiedet meget lid ders forbesring. Jeg har været her og været det. Han har funden at grænne nok god del Grøfles, set Hønsene i god Stand og deriblandt og deriblandt opmuntret et godt Følles af Græsken, og Jordens Forbesring i det hele arbedes han meget paa, men med alt dette beler hader Wabsen hann endmæ fordi Jorden, hans arbeide rimelig vis vil komme lid at karte af sig, ei endmæ er prøvet. Alen skler en opmuntning for en saadan Bønde kunde vær vil anbragt paa et Sted, hvor Opnuntning er en saa godt som puen med. Dette er det jeg saaledes har den ene allestedsigt et henville til deris Velkaar med en gunstige Bestimmung.

1782

Hans Holmboe

Missions-Collegiet
Pk 12 N. 63, 9 okt.

1789

Holmboe om sin nabo
Faltens og foreslag til mig
priest på Tromsøen.

-- Nu er den gamle værdige Provst og Sogneprest til Fronsens Presten Faltens ved døden afgaaen. Somme Maaned var vellykkelig min Nabo og Provst. Væde den behagelige Harmonie lodde vi her med hinanden og søgte paa begge Sides at gøre den Tid behagelig for hinanden, som Embedsforholdningerne tillod os at kalde Fri-timen. Hvor forvunden det maaske var for mig og skues, der betoes paa skummel Egne, som desu at have en forbrøder. Men til min omgang udelængst Anvendt, behøves jeg ikke vidtløftig at fortælle for et vidtløftigt Følgesnit og værdig Collegium. Naar jeg først Provsten, saa havde jeg her for Udsigtstid til Paaske ingen uden Bivind til omgang uden Anvendt. Hvor glæde om derfor ikke mit Herte, dells at se at kunde faa en anden Faltens, og i sin tid Nabo, og dells at trogt for at faa en Maaned, der var en bras Nabo, men kunde ganske uskyldig bevæge en liden Slags Nærskhedsgaard. -- Slike begynder Holmboes Brev til Collegiet, hvor han her om at en huggelig priest maaske bli anvendt på Tromsøen. Han fortæller derfor Provsten Brev høft om, for Tromsøen og dells anvendt for flere kun det i virkelig betone er "Alsin af gode huggelige og fortællige Nabo for det at Tromsøen er et Embede imidlertid 600 og 700 Rdr. i værdig Indkomme, dells her jeg vist man var Landt, og fordi denne eller gode Stærkeslides, efter at have vant Provst til det i 1782, efterledes sig et Brev paa Circa 5000 Rdr." Han nævner desuden ande, som han her havde sig som nabo, f. eks. Hr. dund sognep. til Wardo, Kaldet Sogneprest til Ulaasie og Bude til Kantskær.

1782

Jens Holmboe

Henrik Vergeland var en af de fssbe-
srn blev opmerksom p den nasionale
stordd deroppe i de hie nord, og han
skrev - tre mnd, har tnemn det frste
rydningsmnd, indlagt sig en uvisne-
lig hder ved sit arbejde for disse ldes
opdyrkning, de er frst og fremst fged Jens
Holmboe, og skogmester Ramm og dernest
Hans Nilsen Huge, Jens Holmboe, kan med
rette kaldes kolonisationens fder, og
Ramm og Huge hans medhjlpende
Kveringsmnd
strt tydeligere kan de jo ikke siges

1782

Hans Holmboe

Holmbos siste

Holmbos arkiv
som misjonarkasser.

En pakke Holmbos-
papire i Fogelaskis

Første materialinnskjrift og listet arkivet ved
inglygningene av Evens, Langemo og Ledingen (andre til Skjerve), kirker
og reparasjoner og restaurering av Viljans, Gimsvåg, Væring, Malnes,
Bladet, Bø, Flab, Bøtunnes, Gresten, Berge, Rønne, Aundnes, Oksnes,
Atskalung, Hammarsvåg, Sør-Hising og Hordnes.
Han opplyser videre at han 8 ganger har brennt brest søgn i hele
Nordland

1782

Yours Holmboe

Holmboes sieste

Holmboe

bedrømt ad en vunn
Eiles Lagrupp Kjøgl. luter det.

Holmboes sieste
Fogedskai

ca. 1804.

Dit resatent blev fra Holmboes gæse vunn, jorden i Wittenalen og Lofatun

" Af gamle Kjæte ønske jeg hid dykke i Aulesning at det nye
Bovin paa den Lgl. eller Køllyes nye Bovesamfund. Større du
hætte, hvilket man har Aarsak at haake, lillom nu 800 rdl. aarlig
Boin, men du da har Aarsak at forbyde paa hvad du har
igjennemgaat, saadals Inu da det er overstaet, med Givens man
Aman forstode, at hvis du lever nogen Tid med dine Boin, saa
mit hende Regjeringen og den almindelige Aagtes give Bismen
Ersatning for den Frakture. Faderen uforstlyt er tilfaldet.
Sag jeg selv jeg skaas i Face for at ansee som en Lykke, og
dette er dog langt fra min Amsigt. Alde desto mindre skaas
sees: du er stor min Jans i dinne Plante, og dette vil du
Aman for, hvis din Horn-Plante-Maskine vil lykkes, og gid
det var saa vel hende for det og det almindelige Vel. Undskyld
en saadan Maskines Indretning gaar langt over min
Fahle vore."

1782

Jens Holmboe

Rundt. Gaarn
1804 No 195.

1804
I

Holmboe siste
forsøk på a ja en
Skilling igjen.

Holmboe Mission-Career:

1) vidnes at J. d. No. 26 12 at det ikke er ham muligt ved
 Tegnning at give dem af ham opfundne Saa-tilskudets Tredetning be-
 skuelig, men vedliden sig i øvrigt Collegii Hielp til at kunde prunt alle
 dem til offentlig bedømmelse, saa fremt det kunde skee paa en forstaaelig
 Maade
 2) ansees ham som forfremmet og forbedret Forjet mig. Suppl. har ombest
 i 24 Aar, samt Embedetsmand i Trindhøden, og i den Tid bestaaende paa
 skild og modgang: For da han siden bevirkede Oldvands ham som Embedets
 For sin ved denne Diglighed skulde Trasket som Løse-betjent meddelte ham
 vide E No 149 - Kgl. Brev om forfremmet. I Sommeren 1803 var han paa
 en Embedsreise i Livsfuld 5 Gange; 200de som han havde med af Cassens
 Funge reddede ham, som forbedret sin Rejse-Bænk, som havde kostet ham 150re
 Ved Skipper Schellings Jægt. Forles i Efteraaret 1803 mistede han alle sine
 Amsholdnings Forsindvirkede næsten for et Aar til sin Families Huds hold mig.
 som bestaar af kone og 11 Børn har han allene 500 Rb. Gage; hans Foranstaltning
 eller hans Almind. Indtægt hos i de siste Aar gaaende paa ca. 1000 Rb. For
 disse Grunde og da han er bekjent som en Mand af Indsigt i Landvæsenet
 saa at hans Embedsmand i dette Fag endog er bleven foretrukket ved de
 Opnævning, vide J. d. No. 683 (30de i gratiske, Høllungen den), er det ham ansøgt
 om forbedring i sin Funge Forjet mig ved at libetæns Vart paa en vidt
 mellem Kongens eller Fuldmarks Amt mandstret ble vacant, hvor han
 ønskede at ansættes, da han ved sit nærværende Embede har haft

1782

Hans Holmboe

Renteb. Jvorn
1804 NB 1951804
IIHolmboe om sine
Holmbos rike jvorn
o.s.v

Ligkjend til at forskaffe sig Løse Kundskab i deres Amter, og det
Lange Ophold der har handt ham til at udkolde det ublidt Klima, og
og det især si i disse Egne han har søgt at gøre ved sine Arbejdes
Landvæsenes Færd, hvorefter han ønskede at skue frugtene.

Renteb.s reaktion: Smilgyg.

(24 Mars 1804)

1782

From Holmboe

1803

Holmboe om sine
Sømaskeer.

Tilboet d. 1. maj 1803:

"Tilboet Vædtes hos jeg udspit en Operation, hvormed jeg
harde jeg skat vilde mig Gænt hos Rigets Ingeniør, og Souden gæfne Medlemmer
og Stat, hvilket bestemt deri, at jeg blev indført i en Skat med tit at plante
Sædskornet med, især en for at sæe og desuden have det med. Sunde Maskiner hos
jeg just nu i disse dage først jorden, og agter nu om fra Uge eller pletter sagt
Jorden dette Aars Sæd Tid at lade den alene sin Fort, kan jeglig og endnu
ganske med Sikkerhed bestemme hvad den vil være; alle Kaud jeg bringe den til
at sæe til det skal jeg give mig om dens Brøgt lighed og Vægt, saa gerne
jeg sjællere kunne med mig selv, men vilde Soudens an Skine Medlemmer
som vil bringe, jeglig tillige Statu.

Bestemte an maskiner 14 juni 1803:

- 1) Den egges 15 Fures Jord i Torden, hvor Sædskornet skal ligge og vokse af disse Fures an
dets lige dyke, og det saa dyke som udfor en for Sædskornet, og komtes igen skrevet
Sædskornet ligesom kaud ligesom spise frum, fordi alt ligge lige dygt, og desuden egges
alene lige ligesom med det.
- 2) Til disse 15 Fures med alle Maskiner og Sædskornet som først lode gjenom det indvirkede
Kaud, og alle kaud skre lode det alle Maskiner og Sædskornet og Souden med alle Maskiner
og Sædskornet som kom med i Torden, omgæves Maskiner og Souden med alle Maskiner, der kan
dette vilde Fure til med Jord og desuden med en Torden med alle Maskiner til det hele.
- 3) De Maskiner Brøgt udgjorde 2te Korte og 2te Kaste, 1 Kaste til at bringe den, som tillige med
til at give i en Vægtstang, kan med sig blive kan vil, jeglig Maskiner og Vægtstang, og
lode den give med Vægt til alle Vægtstang. Den andre Kaste Torden er at bringe
alle Maskiner som samme er indvirket. Den kan være 2te Korte og 2te Kaste i lig. Alle Tid
paa denne Skade ligesom meget Sædskornet i Jorden, som skal i Soudens paa den
alene indvirket bringe med, og alle Maskiner og Souden med alle Maskiner med 2te Korte kaud
komme ind.
- 4) Maskiner er tillige i det hele paa den indvirket at den kaud give af vokse god bringe
Souden, der kan et Skæmper for sig at alle Maskiner og Souden vilde kaud blive vilde kaud, end at jo
alene Souden, saa i det ligesom Norge kan kaud sig den.

Hr. Nunnens attestation.

1782

Hans Holm hae

18 jule 1803. Holmhaens store bryllup til 1803.

Mit kære jeg med Fornøjelse siger dem at min Kornplantemasteren
 alle saa nær kunne se efter Porsen lykkede over maade godt, thi Torvald er frugtsigt som jernet
 som en Porsen og staaer saa ordentlig som over det var plejet med Porsen. For 3 Uger
 siden var min Onkelmands hus for at besøge Illaskinen, som jeg med mig derover en liden
 apperandis med mine altsat med Porsen, hvoraf mit med samme Part er først og sidst til
 alle Collegier og Landhøvederholdning, Selskabet. Men jeg har gaaet med mig forresten over
 meget tidt heldig til Effragieret i det store; derinde har jeg tillidst mig at være
 rigtig til, med 12 om Sagen i Sigt penge og Skjete paa 2te Skarte, at give en Rejse til Holmen
 huse, for du kunde at bygge et komplet Skudpibe, saa og offentlig vise det Porsen og med det
 Samme efter jeg at udhøre om Porsen for mig at bygge mit skikke mit (Selskab
 i Skudpibe af den, som jeg selv vil bygge, nemlig: at til Bergen, 1 til Christianiansand,
 1 til Christiania og 1 til Porsen, hvorpaa Forretningen med Tidens kære vilde vedtødt til
 Wogen Gæfte og Gæstene mest da med jeg ligge i minns gave. Bliver jeg mit allene kaldt,
 saa vil jeg Aprilen mindst for mig i flere Sule; men skulle Regiseringen med Forret-
 ning si det vilde Sagen dermed Opnævntes, da har jeg bestemt mig til at undersøge
 mig da ved en Christen skikke, hvad de sædvanlige Europæer Regiseringen mit give for,
 hvor at gøre et Skudpibe af den. Thi jeg med med Vished, det er et Redskab som
 alle Europæer kære kære medens skikke sig efter. Men det bygges ikke, da, jeg
 med tillige, at Europæer skikke skikke har paa sønsvederlige Tidsen lagt sine Korte
 i blot for at tilnærmings en sædvan Illaskine, har og skaffet adskillige Indretninger
 des til, men ej en eneste der har været blive brugt; kære mit derfor en sædvan
 Indretning springe ud paa Wortpølsens hvorpaa den mindst kunde kunne være,
 bliver Sagen saameget Alornt.

Naar jeg vil endre at denne Sog skikke Lange Tid end min Læder, vis en den
 ender kære blive sa almindelig skikke, eller saa almindelig brugt, at den kunde til
 kære kære Torvald af den, saa er det mig behagelig mit i min Overbevisning at vide
 og forstærke, at da naar jeg ligge i min Grad, til mine Medlemmer kan de de skikke
 Torvald af den

1782

Hans Holmsboe

1803:

1803.

Holmsboe om sin
brannsprægte.

For 2 aar blev jeg kaldt mig en Udebrand, hvilket gaf mig Auldsning
til at legge mig til en Brand sprægte som Gud skulde Tak hos Aarsat ubundet
til for 2 dage siden. Men herfor jeg ej da haft den, havde uendelig min hule
Gand brant af; men den forblev mig fra Alene Skade ^{ind} at mit Bygher
blev Kulbrant inden alle 4 Væge. ? jeg det rigtigt at indse Gand fra
Dandst anse det at hore en Sprægte, og forinde mig over den ligegyldig
fald fra Dandst mine mod at lillage sig at see rigtig Redskab.

1782

Hans Holmboe

Bergens Museums
indv. samling
278c

1798-1804

Brev fra Holmboe
til krigsmann
Frigen Grieg.

Frigen Grieg var Holmboes krigsmann og kommisjonens i Bergen. Det er utvilsomt
hva for kommisjonen han ble pålagt. Han er Holmboes bank, og hans
bankgjeld har andre spesialgjeldsformer i Bergen og på apoteket. De hans sønner
kom til Bergen siste ettermiddag 1803 for å bli skriptant (for sin tid 50 rth) for han
skulle sin første plass hos skriptantens skript for Hjeltnes 18 år op, til det Grieg
som måtte ha seg at hans i Bergen. Ja han fortalte til og med at Grieg
skulde adoptere en yngre sønne som gjerne vil bli skriptant. En annen
sønn som vil til Kbh. ønsket han at Grieg skulle adoptere i
hans Tank i Bergen som også er konies og som hadde vært nær vennlige
brev til Holmboe

7/1803 berøiget Grieg hans tale til nybyggene i skoleklassen Lykt. På en
meddelelse fra Grieg om dette sønne Holmboe. "Vil de gjøre min Tale den
Og at både den brokke igjen, som de beleggelig skules, da har de spallene
mit Biefald dertil, men samme vil endog gjøre mig."

1782

Jens Holmboe

1803

Brev dat. Eovide 1. mai 1803.

"Nå lader det sig at de samtlige kongl. Collegier se blivne mig mere bevisene, end de forude var det modrette; thi dels har Cabinetlet giort mig haat om Joes & Tilleg i min Gage, og demst har Commerce Collegiet udvirket en Skiduck af Joes Vordt som bestaar i et Exemplar af haar af de ti bygsland i reene. Tidst og Joesne kunde sigte Maskiner lid at kørde, sluppe, spinde og væve ilds med, hvilke Maskiner jeg selv kunde og forstaa at sette i Gang, og hvilke Maskiner jeg sigte lid i demst til des ved at lade mine kone og løbte i det Flaendiske som de i den Slags Syerd allerede nu i nogle Aar har demst som en Høiværger og Høiværlig Industri" Tid og med præsten til Bergen var heldet

Siir maskinene næste vinstred ikke fram mens Holmboe lode. I brev fra Frigun Grip dat 29. aug. 1804 opplyses Grip at det ikke har lykkes i ja dem med nogen jekt. Slette ar det var det skrenten næsten utvunlig i ja brøgt mens til Holmboe p. g. es at Holmboes jekt ikke skilte (forhøit?).

Brev hvori Holmboe
meddelte sine mulig-
heter om besættning i sin
Situasjon og maskinene
for Commerce Collegiet.

1782

Hans Holm hae

1803

Holm hae drivas jøkke
om dette til Grip

18. juni 1803:

Vi følger hermed min store Føring af Fisk Tran og Bæk Ulsind (240 Tran, 150 Bæk, 630 Ulsind, 50 Stora og 1000 Bæk Ulsind) (Vi Kaud de deraf see hand & kørle som jeg havde skrevet lidt med andre Kærlige af sig paa Fiskeris apogiske Væder; Men da jeg se mig som kom min anden var med, at man med at skide en Karl boot med andre blivis noget lidt trødelig, og jeg nu blivis see Esperet, at jeg har kjøbt Brand til 5 Mand, vil skaffe mig 2ke Bølle til, udvænte det hule og se om desmed skulde bliv mere at vende, og desfor se det mig at jeg skaa Kilde Tross og mere til den Førg som mig se Udlaeset imellem Tørbølle og mig.

1782

Hans Holmboe

1803. 1803

Det store brev til
Grip 18 juli 1803.

Den lyse og optimistiske tone i dette brev er:

Såmest som den reviderede og store ting er.
"Kvad jeg drømmer for næste års Tid har hemmelig at glæde mig over som
Selskab for mig er følgende: det ser jeg nu næsten hele Sagen komme i
Fremskridt til Forbedring i forskjellige Sætte, som en Folge af mine 20-års
Operationer; det ser jeg nu mine Allermeget gode og nye Kraft til med
Tidens at blive en af de smukkeste og bedste Kirkeorgane i Nordland her, og desuden
der jeg mig skænket af Forpagter "Borch", hvorom det er drott og 10 lens."

Men disse kommer to og tre år senere. Hvordan skal den gode i sig selv
en sit Danmark? Har den sidste Grip en højde her ved Kærskjold i den store og en ad
hans sønner og fæjer til. "Men mine Skrivelser er lyse, og synes jeg den følge
deraf, som jeg har Grund til at tro, da skulde ikke den blive aldeles
ubekendt, Selve i denne mine indskrænkede Forfatning godt mig med
Armen i at lide mig i denne vigtige Rekruttering."

Banksjef L. Walsø-Kanstad, Furuvegen 2, 8550 7 LÜDINGEN -

1782

Hans Holmboe

Rentek. Jaurm.
1803, No 2612

1787
7803

Holmboe beskriver sine
opfundne saemaskin.

Missions Cassen indberetter at have opfundet en Maskine til at saae
Korn med, af folgende Egenskaber:

- 1) Den opgraver 15 Fures, hvori den selv bader Sæden nedfælde.
- 2) Saaraast Sæden er kommen i Furerne, overgives Maskinen det paa een
gang med Mørvand, og tillige (enten for eller efter) med kalkvand, hvorpaa
den tilvoktes Furerne med Jord, som den klappes til med en Trømmel.
- 3) 2 Karle og 2 Heste bringe ved hjælp af denne Maskine i lige Tid
ligeaa meget Korn i Jorden, som en Saademand kan saae, og een Hest med
2 Heste medkarer.

Han bader følge en Afbest fra Amtmand Wamsede, som har beset
Maskinen og befjndet at den med nogen Forbedring vil kunne blive
særdels nyttig.
(det. 27 juli 1803)

Kammeret bes om tegning.

1782

Om Holms bog

1802. Holms bog om anskaffelse
af arkivindskaper.

Ved kongl. res. af 1802 ble det for kongelig regning anskaffet fabrikk-redskaper til industriens tilbedelse i Sørjens fylke. Disse ankom med et par dage senere, og søvands-ans innberettet til General Land Oeconomii og Comerce Collegiet at disse maskinene "ejde fra Statet kan komme til Anvendelse". Ved kongl. res. 13 Mars 1817 ble det derfor bestemt at disse maskinene skulde overlates til "en eller anden offentlig Arbeidsanstalt i Bergen". Disse redskaperne var:

- 1) En komplet Klædevar med tilhørende Flyveskæp
- 2) 4 Skykkes Pletter
- 3) En såkaldt Skotok-Rok
- 4) En Klæde Press med Tilbederi. alle gratis levert i Esne

Kongen havde bevilget 500 rdl. til disse maskinene, til Befordring af disse gode Plan kom at indføre nye fabriksmæssig Industri i Sørjens Fylke som Landøkonomii og Comerce Collegiet siden

1782

Jens Holmboe

En række af

no. 21 L. 1. 1. 1. 1.

Pantek. Journ.
1802, No 182a

1802

Holmboe skones
procurator Lindgaard.

Lindgaard, procurator, meddelte at Missions Cassens Holmboe i Anledning af den af ham effectuerede Execution efter Lagrets Rets Som af y. L. N. 1643 har inkontrakt ham til ved Som at blive tiljundum at tilbageleve Holmboe tre Karst, 1 Spejlsbord og 2 Stuele, som ved den afholdte Auction over de ueliggende Effeters reke bleve solgt, men skode siden Executionen have været i Holmboes besid, i hvilken Anledning Lindgaard Ansoeges Collegiata lovhjomsmaal, at sagen maan blive defunderet fra Justitiens Side, samt at hvis han selv skal jre den, at han da af Senjurs Taged Caser maan anvise et Forskud av 50° til Reise skulostninge, hvilket Forskud os.v. (Latt 13 juli 1802)

Kammeradv. Seltskhejdes menes det maan bli en privat sak, men siden det er pa kongens nege kan forbediges forklar han ut han maan bli til "Beneficium processus gratuiti"

1788

Jens Holm bae

En række del

1801

nr 21 L. bords:

For til Grip
herri kan de se
bedstes pin til min
Latter bygdling

Endelig maas jeg fortælle Dem at min eldste Søster
skat til Tromsø omme Bygdling med Liebmand Hans Giess
i Tromsø og Anledning deraf maas jeg bede Dem skaffe mig en lille
Gvankelid Viine eller vestagte Kiske, hvilke jeg beder De vilde vilde mig
Den Gvankelid at skaffe mig gik og sig Dem for Resten hvor De selv
best syns.

- 1 Anker god Conjask
- 2 Anker beste Rindvin
- 1 Anker ring hvid franskvin
- 24 Boteljer beste skadesvin
- 12 " god Rindskvin
- 4 " Champagnevin
- 12 " god gammel Rind
- 6 Hr. god Lansebrandevin
- 3 Boteljer god Cokkvinest
- 1 Pt. Pomeran-Extract.

Dan synes i samme bres at han tidlig-
hadde bedt Grip skaffe ham en sidest, men
na hadde han gield a skaffe en selv på
Kvællingen bortfalt. Han synes at han se
"Kvællingen" med Salt", hadde bare 20 Ltr.
I det skit mig at de høje priserne ville have dog
ikke polange nae, det som de vilde priserne
skulle gå ned, i så fald ville han og me ha
at for Resten d'rumt hans kiste till det.

"Minsk og Raatter vil adde os op, og for
at forbrude sam me bede jeg dem skaffe med
fulgelse saasom: Calmar-Rod for 1/2 Lil at forbrude
Minsk med en Kiske med Selve som siger
skel var at fare i Bergen til at forbrude Raatter
med

1782

Jens Holm bae

En praktisk del.

R.K. Journals.

1801 No 1088

1801

Holm bae foresla
a koge siing av
sejle.

Holm bae Mission Cassen melder at han i Anledning af et Anbudiment
i Bergenske Avis, har gjort Forsøg med at koge en Ovanligt Drikssoft
meds Luft daag i en Paatte og derved frembragt et saa stort Ovanlige
Siing i Forhold til Ovanligt af Saften, at det fremstillet smelig Tanke
om at deraf kunde prepareres Secker, men da han besom manges de
forordne Tindskales saa har han anmodet Justice-Raad og Laborant
Waller i Kbh. om at meddele sine Tanker derom, og i Tilfælde
at Justice-Raadet skulde raade til noget andet, hvortil ville med
gaa omkostninger, da man Sagen besom uforlyst af ham, des manges
ganske Forme til at bestrife omkostningerne, men blis Sagen bekendt
practicabel, hvis han Begyndelsen bli fages med Barden Skoven, des
paa en Strak mig af circa 10 mil har saa betydelig Drikskors, da
Træne i 100de vild Staar og forraadne af dde.

Bahen ble ganske enkelt henlagt av Renskomment imidlertid noget
viden pa ham indkommer."

1782

Jens Holmboe

En række dok.

1780

1800

Holmboe og hans

Rutekammeret
Journal 1800-1804
No 240.

Holmboe og hans
Højesterets dom

Selvsynhede, Kammer Advokat, indsendte at J. L. W. 1643, 2 Tilstaaelser
fra Foged Kruidal som viser, at forrige Foged Holmboe har opfyldt den
unders 26 Febr. a. c. falden højeste Rets dom, og at de den kgl. Cassi til-
komne Penges, samt for den givte Forshuck i samme her indbetalt
neml.

a) Vindien af de fra 29 April 1783 til 30 Nov. 1792 aarslig oppebarne	60 ^{1/2}
2 Tdr. Lax alt 20 Tdr. a 3 ^{1/2} pr. Tde.	77 - 56/3
b) Processomkostningene ved Hjemtinget	81 - 12
c) Salarium og Siest til Procurator Lindegaard	40 - -
d) Salarium for højeste Ret	258 ^{1/2} 68/3

i øvrigt anmærkes Kammer Advokaten at Lindegaard har modtaget
de tilkomne til Rest tilkomne 20 ^{1/2} 12/3, saa at ikkun de ham forskudte
61 ^{1/2} ere betalte i den kgl. Cassi

R. K 1801
No 1056

29 juli 1800 holdt Foged Kruidal skæksøjerns retning hos Holmboe
for et restende beløb på 53 R² 80/3 som procurator Lindegaard kunde for
skæksøjerns og Kammeret for en arbejdet skæksøjerns retning. Han begynder
dog ikke heri om at betale men protesterer mod skæksøjerns og anstøret
skæn til Skiftsretten.

1782

Hans Holmboe

En pakked dok.

1722
1798

Holmboes søn kundes
Holmboe om under-
retten dom til embeds-
fortjener

Missions - Collegiet
Ph. 16. No. 15, 4 jan.

Da jeg anser det for min undersdaniige Pligt at give det høje
Collegium Efterretning om den mod mig anlagte Actions nødvendige
Bekræftelse, gives jeg mig herved den Lov at medde følgende deroi.

3 dage for min diinkomst blev denne Sag opptagen til Doms, uden
at Defensor paa mine Vegne mødte, ligesom Acten henses her og i mine
fraværelse har personlig mødt, følgende og har kunde iagttage hvad han
skulde til omit Forsvar samt har prøvet at lade et Dokument som Lov-
bevist for min Uskyldighed i Sagen, for melkes betænkning, og herfor
samt med Bevis og af Sømmene er reflekteret. (Factum bevist med) Smidte
og ej heller paa Actens Side Factum bevist med juridiske Bevis. Tids
derimod har Sømmene paa Formodning påkendt mig Embedet, men
jeg troste mig med at dogge-Rett og jaldes nogen Som paa Formodning
det hvor for jeg med grundet Haab om en bedre Som i højeste Rett had
oprettet Sagen, og tilsvaret Advokat Rottballe Acten, som har prætaget
sig at fri Sagen for mig.

Underdomstret har ellers grundet sin Som paa denne Lov: et Rescript
sige: naar en Fag udvælges med sit Regnskab i 6 Uger længere med
den anbefalede Tid, skal have sit Embede forbrudt. Det påskudte Factum
har han under sine relative Tanker brugt under lige Grad af Forbydelse og i
mangel af formodning at finde anden Lov hvortil embedsfortjendelse kunde
skænktes, det sig tilføjet at benytte denne.

1782

Hans Holmboe

En pakkedok.

1798.

Holmboes oppgjør

1799

Brev fra Holmboe
til Grip

Etter å ha holdt for gode saker i første skone og også for saken
fra Adam Skriver om han var som forrige med om de han for hadde
jakt fra Tank og etter å ha pålagt Grip å sende visen en kasse innholdsvis
et kuffetill ad kjøpklodnes prosjekt til T. H. Sommesfelt i lens. jeges han
lit.

De maac ei forskakke om at jeg har vedtatt en Anvisning fra
dem til Skipper Skriveren fra H. H. H. 183 jeg har ledt Skriveren og
for dem om den Anvisningen for med Agent Posthøker Jagers medkomme
hvormed skal komme Walukka til dem for H. H.

Sommes en 1799 des han til Holmboe

Det. 8. juli 1799.

¹⁸⁰⁰ fra Holmboe
7 brev av 22 april 1800 pålegger Grip å skaffe visen med Søs en Normanns
jakt følgende saker om som fra Kbh. m. Skipper Præst. En stor
kasse og 4 mindre musket H., samt 2ke Kuffater, et fat med bly og en
klump med bly. Sommes jeges han lit at han dersuten sende 3 binner
med "Thales Piles og en Carre med 20. musket H.

Sommes som om dette skulle mede opp med første skone om han
Grip for sakne visen uten med Kuffatjule eller med Søs en Normanns

7 brev av 26 april 1800 så det en ny ledning med Skipper Præst fra Kbh.
som Grip skal bringe visen: 3 små kassebros i 80, 1/2 kasse, 1/2 kasse, 2 fat og en kasse
musket H., en kasse prosjekt m. H og en blykk - Kassebros.

1782.

Jens Holmboe

Missions-Bladet
Pl. A. No. 47, 18maas

1799.

Stolmbae søker om
a) ja naar til Kbh. i
a) beholdning kongens ordene
mot bndk.

Han har hørt at Saken med ham skal gaa i
Kobes-sagjoren i høgesteret og mener at det alts. på forhånd er rødt a
vite hvordan utfallet av en slik sak kan bli.
"Under disse Betragtninger har jeg anset det for min Pligt, som den Forsyret
har vordet at naar Fædrenes og Børn at udsædke mig 2de Planer, hvoraf den
første talrige Familens Forbringer for Eftersindene maas skæle, nemlig: 1) som man
følges ifald Sagen i høgesteret gaaes mig med, og 2) som man følger
ifald den gaaes mig med; og i hvilket sidste Fald jeg ingen betydelig drøite
mig mere til et brødt udel i noget Foged-Embete hvor det med
være maas. Der af disse Planer Sagens Høifald beredes mig at følge,
udfordres begge dele min personlig i høgesteret i Lovets Ordene i den
ind den Høifald med høgesteret Kbh. skuer.

Paa disse Grunde er det jeg hermed underdanigst udbedes
mig det høje Løbelige maadige Tilladelse til, anstændigst hørt at
gives en Kjøbe til Kjøbeloven, ligesom jeg i min Forvarende skal
anskaffe en paalidelig Mand, som her imidlertid kan besopaste mine
Partes.

Han vilde drøme tilladelse og Høbet melder han at han er
ankommen til Kbh.

1782

Jens Holmboe

Missions-Callejnit

1799

Holmboes jette ikke
allert ad Callejnit.

Pl. 38. Prot. A. 104, 26 det.

Callejnit til Missions-Cassens Freged Holmboe:

I Anledning af H. Cassens Forlangende i P. M. af 14 d. M.
at maatte meddele vor Stedsmaad om dens Forsked som Missions-
Cassens i de Aar, i de 8 Aar besiet dette Embede, til Formliggelse
for dens Sags Forretning for sigste Tid, skulde vi kienstligt til-
milde Dem: at Maagte os ikke se bekiend nogen rigtig Handling
af Dem som Missions-Cassens; saa kunne vi dog ikke meddele
Dem den forlangte Allert, eftersom Anlegsbuene i de 3 sidste af
Dens afregte Missions-Regnskaber ikke er bevarede og affgior, og
de deudne Stas tilhøre med Regnskaber for 1 Maai 1797.

1798

1798.

Jens Holm hae

Holm bær oppgjør med orne.

En pakkje prindede
Orne. Prindede

Orne fra Peter Orne, Bergstedt det. 15 juni 1798

Jeg vilde ikke paa at du omkomme Paa vilde reise megen Besparelse og Fordel, og fulgde
dette af var mig, Nytte. Jeg har derfor i Sunde at Rejse indtogs at de for mine Forretninger
til saadan dets, kunde. paa mine Orne, men Orne maatte gives af Jern-Plas, thi
Skatningen er for vanskelig og bliver derfor alt for ubestemt. Smidde det var jeg endet skide en
saadan Kammer-Orne med Værdigheden Paa Orne befalt, og jeg længe efter den behyrdede
understaa om du ikke den Befald og at være till den Forretning, somme det
Paa mine Nytte.

Ornen til Træntuen kan jeg desuden se Lede Stole, jerns nærmere Orne, thi da det
maatte gives mig Orne, vilde saam me blive behyrdelig. Talle Told maatte Paa Orne
som skidte gives af Jern-Plas.

Kammer-Ornen lader jeg atvære til Talle & Co i Torshavn for for dem at blive
den Værdighed befaldet. Beløbet 50 Rk 3m 22/2 maatte behyrdelig læses til dem.

Orne fra hieker Bekendelsen det. 24/2 1798.

Den Værdighed Forlag at indrette Orne til Værdighed lade Nytte og fulgde
Ved Besparelse, er forrest og med behyrdet i Videnskabsen Skidte
den Værdighed. Den Erfaring de hane giort om Værdighed hestigere Hestidsten
ud af de andre Paa som gale gjennem den Orne og Ornen indre Stole var
og var mig af Vigtighed. - -

Det findes nok Værdighed som lade sig indrette saadan en Orne ved Uklarhedens
Værk. Jeg har paa Uklarhedens Værdighed at Talle den for Uklarhedens af den Erfaring, og
at hvide den den det Uklarhedens. For min del vilde jeg den Uklarhed den
Rædighed og Uklarhedens Befordere at de maatte kunne nytte den Opfindelsen
Gode og Uklarhed til at give Forsig, havde til den egne for nytte og til
Uklarhedens og Uklarhedens Uklarhedens Uklarhedens

Banksjef L. Walsø-Kanstad, Furuvegen 2, 8550 , LÖDINGEN -

1782

Jens Holm bae

Missions-Collegiet

1797

Pl. 13 No. 47, 29. mars

Det yndelig brev til Collegiet bygges Stolmbae for dogen

Prost til Aestafjord
M. H. Kildals forhold
ette Stolmbaer angivende

- 1) Sjirlevnet. Forhold til en jekte Anne Cathrina Sehen, først i sitt hus dernest på en gård som han kjøpte for hennes skyld har han besøkt henne
- 2) Skjermåst. Ofte selv den taprede part j ekles ved en Aestafjord på die i Aestafjord, hvor Skovskriverens fullmektig Veddal måtte jekle ham på en ad sine Skovbæse
- 3) Væddkom kunde jenge vinding. Jeklebrude i konkurranse med de to andre Skippene i nærheten, Jens Nielsen Falen t. a. og sin sketning ad ilike bue sine tegne ba too v. men hvor høst 3000 v. til Kongen.
- 4) Anfæll på verselose kvinner sine konkurrenser koner, komer til Jens Nielsen Taleh som han slo både gul og grønt
- 5) Der mangler nun som et til konfirmasjon brelle for seg og jens sine meders undervisning
- 6) Der sette jekte selv henge opp medes kirkelaget
- 7) Forholdet med Trøskens kirke. Han ble her dømt til å betale telbøke til Missjonen 200 Rd.

1787.

Jens Holmboe

Missions-Collegiet
Pl. 16 No 7. 10. Jhtr.

1797

Holmboe vil søge
for sin lode ved
å innstøpke 1000 Rdr. i
Instituttet.

Da Holmboes kone er 14 år yngre enn han, søkes den Collegiet om
å få innstøpke i Endelikkelsen 1000 Rdr., og om dette kunde betales for den
vibrante at han årlig betales fra 100 Rdr. av sin lønn som kassør i 6 år.

1795

Tom Holmboe

En praktisk Dok.
i Fagets Kunst

Kanstad Kirkestr. 19/8 95

Almüens udtalelse
om Holmboe

" Det er kommen os for Øren at vi skal vise vorer Fagets Holmboe-
 smidket Tak vi siger os, da vi aldrig har erfaret at hans har
 behandlet noget Almueiske andet-les end som en klistet Faget og
 klistet Almueiske-Ven, ja som den der indsig efter sin egne haard-
 dele at arbejde til sig noget høst; Vorer Fagets Holmboe har hand-
 pra egen Røstet mig i Faget til Oplyggelse og fornyelse for
 Almueisket, og i andre Ting handlet til nytte for Almue Almueisket
 Vi forude derfor Casse Høvedt forsvarens hans afgang, i fuld den skue,
 og skulde somme skue da omke vi underlygte det samme, som
 vi med den heile Almue ønsker, at vorer egne haardt værkt kan
 Casse Høvedt kunde skule os af med en Fagets Holmboe som vi
 saa gjerne ønske at beholde. -

Hans Easboerisen, Peter Wilson, Mikkel Madene (St. Skianens), Edvin Sporck
 Benjamin Nielsen (B.N.S.F.), Peter Refsums Lars (P.R.S.H.), Eriks S. Worsman,
 Torbjørn Gunn, Ole Jacobson, Nils H. Selvigdsen,
 Oplært inden Røstet efter forlangende af Edvin Sporck fra egne og overige
 Almue, herunder mig inden Røstet hans samstemt den klistet værkt
 alt godt at beholde Fagets Holmboe for hans Sag, de kan fornyet med et end
 og det kan til Faget i dette som beholde Fagets. Smidket Høvedt inden
 Røstet at være skilt fra Tid og Sted som røstet med mig
 Tan som kommer den Vigne som Lovskidmet
 Mikkel Chr. Fris Koldrup

1782

Jens Holmboe

1795

Rente-kammeret
KassamangsbøgerAislaken til
Holmboes Suspensions

Den 25de okt. 1794 kom det søkte med fra Ole Jørgensen Trøldvegen i Lønsvik om å få kjøpe Lønsballe skattebrev Nr. 47 i Gidsmed Tingfang (til Kammer-Colligiet). Denne mannen hadde vært gælden til Løns i 3 år av Jørgen Holmboe etter Lønsballe utskift 1782. Der hadde Jørgen, foruten de kongelige skatter, betinget sig 2 tinner Løns å Løns til sig selv. Denne saks ble straks smit hans Majestet som bestemte: "Det er vores Willie at Fogden for Sengen og Tromsøe forbydes i Trømsøens Amt Jens Holmboe, som isidderfor paa Anordningsmessig Maade at bortbyrde en as Lønsballe Gaards Part, og dermed ofteblige ulovlig Fordell og Indkomst for sig selv, samt paa denne Handling lagt Dølgemaal for vort Rente-kammer, for for sandant hans forhold Suspensions fra Embetet og dets Indkomster, samt tillades til Embets Forbydelse" Rente-kammeret ble dessuten bebyrdet sig å konstatere og fogde i Løns sked. Dette ble konstatert fullmektig i Rente-kammeret Hans Bekorn, som ble bebyrdet sig å dra rindenes med friske skapnes. Sacsatur ble de nær mere detaljer med overs og de en bestemt. Suspensionsjensen ble satt i verk første dag etter som mestingene, 17 juni 1795, men den kongelige beslutning ble tatt 28. januar 1795

1782

Jens Holmboe

1795

Missions-Collegiet
Pk. 15 No. 4, 27 Jan.

Holbøes Suspension
fra Fogdeembedet.

Fogden over Sjøen og Tromsøe Fogderie i Finmarkens Amt, Jens Holmboe, har Kammeret fundet sig beføjet til, forudset mistlige Forhold i hans Embede, at foreskille Hans Magestat til Suspension fra Fogdeembedet og videre Tiltale til Embedets Forlydelse.

Da det nu er Kammeret bekendt, at han tillige er Missions-Værnets Casser i Nordlandene, saa har man ikke villet undlade at Comminisere det Kongl. Missions-Collegio til Underretning. Og da Fuldmagtig Eshorn her ved Kammeret tillige er Constitueret til at bestyre Fogde-Embedet under Suspensionen, og Kammeret er sindet, naar Fogden Holmboe derfra aldeles afgaar, at foreskille Eshorn til Embedet igjen at succedere, saa er fra ham indkomnen indskribt Ansøgning om Missions-Cassens Embedet, hvilken vi ligeledes paa beste Maade skulle have det Kongl. Missions-Collegio anbefalt, saafremt med dette Embede ogsaa skulle foregaa nogen Forandring.

Eshorn fikke av Collegiet i oppdrag å undersøke og gjennemege Holbøens Begjæring, kassakontrollering m. v. og aleggje rapport om dette

1782

Jens Holmboe

1796

Holmboe 34's
Kansjermist.

Missions-Collegiet
Pk. 15 No. 48, 12 mrs.

En bekjendt fornuende Kjøbmand i Nordlandene ved Navn Agent
Brottkorp, i den Hånd, som har gjort mig Løffe om at være min
Cashiermist i Oberste Wiedes Sked.

1782.

Jens Holmboe

1795

Missions-Collegiet
Pl. 15 No. 37, 23 mai

Indet bri gjørte mig rodt for en kalmig Familie.
Kdsatthet på det betød, desann Obrist Viides her indlagde Opsigelse af
sine Caution for Missions-Cassum, skulle forvalde at han ikke
kunne beholde denne Titul. Maatte hans Regnskaber og Casse jeres
ved den Hr. Ekshon overdragne Fordring bejvendes Saaledes at han
endnu kunde beholde dette Embede, og kunde dette om nogen
Tid på det Kong. Missions-Collegium tilmeldis Obriste Viid, saa kunde
jeres for om han var at formaae det at vedblive sin Caution,
stadvis biskop Schirnhagens og jeres til:

En forstandig og upartisk Uldand i Nordland skow mig meget
om jeres Holmboe. Det er ikke saa meget hans Udet Jøndighed,
som en vis Familie had der har forandret hans Hlykke.

1782.

Jens Holmboe

1785.

Missions-Calleget

Pl. 15 No. 42

Vunderskibet og
kårsak om Jens Holmboe

Som 18 juli 1795 var det vunderskibe c. Jens Holmboe for a. utreise
missionskassen og regnskaberne. Frøen Eklorn var også Ester Steen og
Lorvitz Bureland til Rhede.

Det var ingen berisigede jul i hans regnskaber, men bilagene manglet
ved en række poster og Eklorn antog at flere af postene muligens 4
pingete. Tallet var det 2630 Rb. som han på det vis var misvækkede.

Se fotograf af Holmbos forretningsbøger.

22. okt. 1795. Revisjonen i Danmark findes Holmbos angivelige
sandsynlige men en post på 800 Rb. til kolonistene i Bandersteden som
forhøvede stille, han og Skeptisk til.

1782

Jens Holmboe

Reutik. Journ. 86
No 1247

1794

Klagene over Holmboe
Kongl. Res. om muligt.

9 juli: Kongelig resolusjon at naar Fogden Holmboe er lagges en skulet af 100de for hans udmuete mislige Taskule med granden Riksmets Bortaldgæve og flere paaalagde Jorsulde, kan det for denne gang vare ham eftergivet, samt at Udlysning for at han underskrevet 2de Mandes Name uden dens Vidende, Lovliges betales.

Reutik. mener at det kan stå fogden fritt om han vil vedta Holmboe eller for saken opp. Derom han vilter, kan de 100de betales til fogden i Trindsmoen.

14 jan 1795 rimsmende Sakerhendes betygd til Rk at Holmboe med Joge kan suspenderes for sitt umkede, derom han ikke vil prage sin egen hand.

Kongelig resolusjon av 28 jan 1795 bestemmer at Holmboe skal suspenderes og betales.

1782.

Hans Holmboe

1797

Missions-Collegiet
7. Ph. 14 No. 22 20 jan.Holmboe kjøpte julett for
Missions-Collegiet, men
men selge den i mangen
en julett.

Detle fastlag ble anskaffet 1792 for 340 Rdr. Holmboe
understrøkte at dette var overordentlig billig, for å bygge et nytt ville komme
for ca. 2000 Rdr. Han prøvde å skaffe folk som kunne gå til Fosmarken
med det, men frøgluss. Han skrev da til Prost Frimann og andno. Som meg julett.
De prøvde også og julle også løfte om en mann, Jan Gjesch, men frøgluss.
Holmboe besørgte da fastlaget rett på laud i julett med hjelp av 20 mann
Ved St. Hans tid 1792 julle han løfte om julle, men da julett for disse
jullett ble fast til dem de stede. Han hadde da besørgt det rett på sjine
med 20 mann, blekket, bauer og gangspill. For da disse stede kom var
han ikke i stand til å få de nød vendige julle til å sette dem opp i julett
og den ble de for liggende sete og ble glad ganger julett med varm stede
at hans julle måtte komme den len. Sette tok på julett og ved en
lynn for utning ved Svin Nordmann og Løddal ble det fastslått at
julett måtte forhuden desom den skulle kunne brukes dette ville kosta
7-800 Rdr. Siden det ikke var julle å få frøsto derfor Holmboe at
en skulle selge julett til høyskjendende og ba om Collegiets godkjennelse.

Missins - Calligiet
N. 114 No. 60, 20 aug.

1792.

Hvornæst
Hvornæst
om my Kolonhorst-
Nær.

Høsten 1792 skickes Holsten ad helsegrunner om helleklee til å reise til
Ljølundevra på en breds på minjon for å sjå lege, ~~da de~~ Efter at have afleveret
de over mig indgivne anonyme "Læges Raad" havde han ogsaa skrevet
Røntekammeret om det samme. Han er bleet over at dette vil koster mere fort-
for på det minste av kække til som man, men han hadde snakket med forfatteren
Wils Winter og denne hadde lidt om å ja beholde forpættningen på samme
veikar ogsaa for 1794 og skickes anbefalte det.

Somre reise må vissnok hat blitt avslutt.

Først på en reis til Hamdalen 1796 blei han angrebet av den Sogehed
jeg der Tid for him laves uttraet og er nu blivn oppfordret af Landets
Læge at fortsætte denne Reise til "Hovedstaden" (6 juli 1796). 13 sept. anmeldes
som sin ankomst til Kbh, og meldes at han bojer i Adelst. No. 298. Han
ble i Kbh. til Slethten av Februar 1797 da han meldes Calligiet at hans
helse er restituet, men han kom ikke avgaide for helsegrunner av
April da han p. g. av gildet måtte legge sig inn på Fredericks Hospital.

Missions - Bladet
74. 14. No 3. 7 jan.

1792

Klassen nr. 21
Kolmase Skudet
Lærsløring og skaffet
en kjerndig bøn som ryddes.

-- At jeg om paa denne Rejse saame har faaet den beste Kendskab om
den jorlun omstaaene der-tilhøring paa Trøsthuset, som og har faaet været
en i dette Arbeide kyndig Mand, der som mesters Kund forstaaet det, og om
vil rejse hen til Landet, skulle jeg hellere ikke efterlade hellige at undersøge
indblikke, og haaber jeg understaaet at denne Sag i Tiden gjaldene skal siene
til Kasparille for Missionskassen, men maa der i Tiden blive bekjendt for
Mangden, ogsaa blive til almindelig Nytt for det hille Land som har saa
stor Fabrike paa Fæ-llak-salier.

Missions-Collegiet
Pk. 14 No. 79, 14. mai

1842
1792

Klasse over Holsten
Presten Kildals
fikkhus og skude varde
brante m.d.

Paa skidet Aarsanden den 14 mai kl. 2 sket møtes en del folk
for å uttøre den velld ildebranden vedlagte kinde jøk. Ilden bröt ut
natten mellom 25 og 26 april 1792 og bröte prestens som mehus " som
var det for rasigke og bröte prestens hadde i sit ege Prestens bibliotek
og andre kostbare gjensandnes var forant i lufts over bygning. Presten selv
angis skuden til 2000 kl.

Rundsk. Journ. 86
No. 62

1962 1792

Klage over Holmbæk
Klage over Holmbæk

16. des. til Kam. Klage Niels Henningsen over at Holmbæk forlangte
16. des. da han ville kjøpe sin påkøbte gård Berg i Krappord da han betalte
kjøpesummen 42. des. En tid etter tilkallte han bonden og bad ham
betale pengene selv i skiftamtshuset, men islednings i: gi ham 42. des.
tilbake fikk han bare 30. des. idet fogden beholdt de 12.
23. nov. 1962. Rendes Sommerfeldt som notarialopretning over denne
episoden. Etter denne har Niels Henningsen klaget. At han ikke har
betalt nogen klage, ikke heller begjert eller vinst nogen for hans
vegne a. ha skrevet den. Riktigvis er at fogden skal ha en jende
i Bergen som har kjøpt den, jøge Sommerfeldt til.

1792

Klage over Holmen
av Hildal

Rentals Journ. 85
No. 1158

7 bris av 18 feb. 1792 my klage over Holmen i 10 punkter angående
Kronjordsaalget og miedige forhold i Malanngens Skog.
Prinsent ble tilbalesendt my prøvsten jekke ordre om å angi jekkelving til
amtet.

7 bris for amt m. Sommerfeldt ble kammeist sveret Holmen for klagen
rest kam, dat 14 sept. 1792

18 des. kom en klage fra Jacob Kelson diid av ontruet Samme innholds av
vrensfor mist. Både at jorden hadde forlaugt de 50 ^{inddama} rdt til kisten.

Samme dato kom klage fra en brøder Hans Andersen over at jorden hadde
villit fa fra ham hans almg da brøden nektet å betale brøderkatt da for dem
gaid brøder. Brøden hadde gitt ham 2X 20 rdt for å fa beholde sin de almg, og
dels da Lovel han ham bode å fa beholde ham til over vintre jekel.

Brøden (m p.p.) prøstet over at de trykvidnes jorden har oppfatt og urettelig
da de prøstet, de brydte holdt sig borte fra klagen.
Da klagen indkommer lundens jekke sitt bry oppballe, skilte han at han aldri ha skovt,
Journ. 86 underkastet eller prøvstedt mine til å skilte denne klage.

No 598.
Komm me advokaten fente sig bode med 12 punkter i anklagen:

- 1) å ha rettatt dussor av kjøperne fra for sine skjøtes allment
- 2) å ha færrisat en privat mann (Kjøper) prøvfor kongen ved salg av kronens
gaides.
- Advokaten mine dog at jorden bry ja rettale sig for ham tilbales for anstetig
skilte jekel, om bode bry bry skjøtes og fa indledet. (br av 18 sep. 93)
- 3) å ha Kammeistads. Skjøteslygde færrisat i bris til K. av 24 des. at jorden ikke bry
skjøtes for det å brakt lenis i skjøtes rest kam og K. i anstetig, om anstetig bode
bode bry skilte for rettale eller færrisat om bode på 100 rdt.

1792

Missionen - Collegiet
Pk 14 No 25, 7 febr.

Storke mellem Holmboe
og Kildal. Kildal's besygt-
ning, med jorden.

Da leipen Schirnhages gjennumm blev bedde gjort prøsten kjøbt med Holmboes bæk
i Tomtehem på Kyften, og prøsten, på kongen i leipen blev tænkt at Holmboe blev prøst
å betænke ham, kendte han joit et vedtægtes forson for sine dispassioneres med h. t.
Troskens ikke, men særlig sende ham et godt andlægsbrev på jorden
----- jeg tror mig ikke at have nogen ansej til at bygge, thi hvor længe
forvekket efter Guds Willes vedvare, Skal dog selv Sandheden mig ang Sejre; paa
hvis Side dore - Fald saavel i Christiania som Christianiaud vil vi i sin indvirkning
Sejre endnu humlende Holmboe møde den gyrelige selbskyldighed som den første
Belønning for hans Handlinger, den hand endnu mindre havde forskillet sig, og
som endnu følger saa at hand denne gang neppe kommer til Kildalshavn, og
skulde denne mand ved bekendtgørelse af en omvej prøve at skilde, i
hag ordre og derved indfærde sig udi Kildalshavn, skulde jeg alles minst
forstille mig det ut som høit Collegium seden alles mindste ligende eller og
bortvældende beviere skulde fatte et ^{beskikkelse} ~~beskikkelse~~ ^{kommission} ~~kommission~~ Særet mod en uskyldig forfulgt
mand. Ved den andre end mand's beskyldning der selv allede er overbevist om
de aller afskyeligste og avansin der nogen tid i Holmboe for en en bødelsmand
der ganske bære Sæd af Pligt af Skyldigt - -

Sigtes ham her et oppdrag om kausjoner eller den nedsatte kommission
som skulde undersøke jorden forhold?

Holmboe fikke som beskjent ordre i Christiania for det å vende tilbage til
jorden "da omstændighederne krævede hans nærvær."

Missions-Collegiet
PK 14 No 59, 19 Aug.

1401
1792
I

"Da jeg underdanigst trods, det er de høje og naadige Herres
ligegyldig at vide, af hva Beskaffhed de om mig, til Renteskriveri vedgik og
derfra blev til Underbødder opsendte anonyme Klage er befundne, vil jeg hermed give
mig den Ære underdanigst at give denne Gudsbestemte, som
Ved min Tilbagekomst blev til Fogdenit No 4 af Sommerstingene for dette Aar
afsløste, men b var endda tilbage. Paa de 4 afsløste havde min Fødsel med sig i sin
Farsværelse ladet indom Ting den samtlige Colonne tilspørge, om nogen enten havde
noget at Klage over mig, eller havde Klaget; hvortil enhver svarede mig, deklarerende
sig end videre i min Farsværelse at de var mig Tale skyldig for samme Hændelser
indom dem, i den Tid jeg her var Foged, som nu er 11 Aar, de b overgav Ting-
skades bekræftede jeg selv, gjorde navnlig Underbødder og for navnlig Svær, hvilket
jeg nu i Tingvidnet har skrevet. Forden dette blev jeg end dels ved notarielle
Forskrifter, hvor jeg har fundet det forstaaet, og dels ved antagelige specielle Akter.
Jant Revier for, at enhver enkelt Beskyldning som staa i Klagen, er usandt og
den ene Klage som staaes sattu 2de Hæfte under myndig: Havn Bruntgen
og Hans Hansen Advarsel: Denne Klage var det Jant Bruntgen i sit forrige
Provsten Kildal har forledet ham i sin Storsone at skrive: her nu disse 2^{de}
Mænd Hans Hansen og Hans Bruntgen efter Beskikkelser fra mig deklareret og prætegnet
for Klagen, at de hverken nu eller derved har videt noget af denne Klage, at de
hverten endnu mindre enten selv skrevet den eller forordnet nogen anden til
at skrive den, og end mindre har haft Aarsag til i nogen Maade at klage over
mig. Provsten Kildal har jeg paa grund af Jant Bruntgen's Brev i Notarial Forskriften
forstaaet Svær af, om han har læst Klagen Skrivet, hvilket han bekræfter. Saaledes har
nu ingen fundet der vil erkende sig Klagen, kend jeg end videre give, end

Mission-Collegiet

1792

Kolmbees Redskj. s. s. v. Jorts.

II

blot bevise Klagenes Usandfærdighed, hvilket jeg ogsaa nu har, og som det hies kongelige
Bretskammer med næste Fast fra Amtet vil s. j. v.
Jeg er for Resten ikke istand til at udvise dette Klage fra anden Grund, end den
Formodning jeg finder i Jacob Møllerss Brev om at Provsten Kildal har skrevet dem;
og naar jeg legger dette til, at Provsten Kildal har i sin Fravæder reist her i
Vinter til Sorrenskovs Kammer, j. v. Bonden Jørgen Pedersen sigbruger af Trane Sogne
1: denne Jørgen Pedersen staaer nævnt i den ene Klage som en jeg har uretellig be-
handlet, men har nu under Notarial Forretning deklareret det usandfærdig i med sig,
og begjætte Sorrenskovs Kammer at ville kaste ham i sin Retværdige be-
reffende mine Handlings imod ham, saa besværes dette begjærum den Formod-
ning at Provsten Kildal har forfattet dem, thi hvad skulle ellers havege en rettelig
svindel, j. v. delig svindel, og ogsaa den Præstemand, til at opføre en udenlængde Bende,
gjelende ham selv i Kilde(?) til Skidts Sorrenskovs j. v. at saa ham afkört til en
j. v. med Fugels Svæveler, naar han ej heller har den del i de flere forkyndes
som stod i Forhold til dem. Naar jeg er i mindte Maade jegten for Lovlys Angreb,
hvorpå de med maatte komme, bliver det dog altid emjendelig for den jaagdelunde,
at disse skatarme Klager, som man efter Omordningene for midis hvent på en
Kilde, bliver vordigt Underkjødet, hvorefter en delig Madses Højs og Røgte dog allikei
hides; dog denne Sag kunde jeg maarkje have kundskabt. thi det blev mig spænt
at hvis jeg opfordrede Troshans Kirke til Besigtigelse, maatte jeg nuite avovigme Klage
imod mig, og af Trøstene skindes jeg nu Spændommens Sandhed."

Den nye indkomne Besigtigelse af Troshans med Sorrenskovs om og 6 Legatens omum samt
prest og j. v. de den Kilde som Kolmbees Redskj. s. s. v. Jorts, ja under de Kilde
j. v. s. s. v. Kolmbees Redskj. s. s. v. Jorts om et Kilde med Spæns for Retlig forkynding men at
han nu bli forfattet en mig, og i en beke minigst.

Missions-Collegiet
Pk. 13 No 120, 3/4 dm.

1401
1791

Holmbus kausjon
hos kjøpm. Coppe oppgjitt

Renteskammereit meldte til Collegiet at kjøpm. Coppe i Bergen hadde oppgjort
sin Causjon 4000 Rdr som han hadde garantert for for den Lørdag. Kausjonen
var rettet 25 ans. 1786. Holmbus hadde blot bare meldt med i meddele dette til
Cammereit inntil desunder da han selv ville væ i Løb, men da Coppe ingen ting,
hadde hørt for ham sømskøde han hammed oppgjitt.

Holmbus oppgjorde ny kausjon hos Obriit Vide på Krivs

Bisop Salin høydes herdes over for Collegiet at det var en del, & ved Insinuation af dem
som stikke sig sigden ned at kjøpm. i Bergen har oppgjort sin kausjon. Bisopen forlær
derfor, for å vinnaga at var legnende skal skje med Obriit Vide at hans kausjon dide.
Kausjonen på vordig måte, men at bisop Salin til dem for å bringe på det som
om kausjonen er rettet. Obriit Vide & Holmbus onked.

Rundt. Gaar. 85
No 295 15 jeh.

1701

1791

To almuesmunde
Fremmes klage over
Holmbae

Hans Arvstyng og han Hansen Akerain sendes klage over d. i
fulgnde punkter.

- 1) Da de retsdyt for Holmbae kjøpte summen for Akerain, maatte de dessuten gi ham 20 rd og at det var ellers skikkelig at han skulde holdt de kong. Skjæter rimelig det betalte løfte til ham.
- 2) For man ai seiden holdt fram selv i for enkrivens uskyldsom anklage over Arvst. den ble holdt i ham borgkap på Esvick. Tilside var bare hans skruickent, en busmann og hans kone.
- 3) Naa nogen ble rimkalt av lensmannen for ulovlig brumvins- eller tobaksbrændt, althovderi han med dem, og dersom de 14 vilde til a betale den som han forlangt, slipper de fri, uten at dette bli joit til regnskap. De bli om a jo vare anonyme, men luper at denne uredlige betjant mi bli skaffet.

Holmbae skiltes at denne klage er forfattet av presten Kildal og skrevet av et tungt menneske ved navn Møllersup som selv har kjøpt bost i Holmbae. Han bli om a jo klage ulovlig til skikkent. (30 mai 91)

7 brev av 16 juni 1791 sendes presten Kildal en lig sende klage for Holmbae joit og prent for uredlighet med salg av kongens gaerde.

7 brev av 25 juni kommes nytt brev fra Kildal med klage over uredlig test ved salg av gaerden Lille Gjesder, i det den angivelig 14 solgt til en enke, men denne enke er gift folk ai siden. Brev ang alle a var anonyme.

Rentl. Journ. 85
No. 948

1891

Klage over Holmås
og Kildal

- 1) At Sommerens Auditør Klammes fejl for nogen Tid siden i Provstens Læus
in Paque brie, hvoriblandt nogle fra Amtmanden Sommer jule som vare
brøkkede, og deriblandt et med Ordre at forke nogle Maanedes Bredt i Bygdet
angaaende nogle Klageposter imod Foged Holmås. Provsten har ei positivt angivet
hvorn der har brøkket Brevne, men har vedgaaet, at Foged Holmåses Fuldmægtig
med Sommerens var lægget i en Læus-Forretning, da Post Expressen passerede
Såes efter fra Fuldmarken, og det var just Post Expressen fra en Gæstgivergaard
Bævsjorden, og Fogden fuldmægtig Friis julete Expressen Soufflet, da det brøkkede
Brev kom fra Amtet. Amtmandens Ordre er slet ikke efterkommet da Auditøren
er henvendt til dette?
- 2) Sædes et af Auditøren har ham fra Bøndet juletaget Brev, som Provsten
frakodes 4 Brev med tilføj; angaaende det i Punkt 1 omtalte, fra Fogdens
Fuldmægtig Friis, hvor han anmoder Auditør Klammes at leve sine Foged
Holmås sin første Vm skudsprose i at udsætte den i 1 Punkt omtalte Requisition
til Sommerens. Og slutte Provsten, at Holmås da er kommet hjem, og den
slet var tilstede, da han behørlig ved Frødel og Smedjhed vil søge
Redranlig dore den uføjelige Bøndes Slumme
Sædes en del om Uredelighed angaaende Kongesædet.

Rustids. Journ. 85
No 267

1709
1741
I

Klage over Holmboe
og anonymus.

- Anonymous vinnr under lit X. en klage i 14 punkter over Holmboe
- 1) At det blev en lovgivning om at jorden skal forment en ny skog i Hallands län. Det er det som tilskrives 4 a 8 på forklaringen, og den. Han trængte heller nødslosgjættene til a selge til sig, til alene forbrødet for 2 r. Hylften mums det skadelige og fyre og behandlingsfælle som hans sørgeme.
  - 2) Da lieutenant Ramme var der for a befale skogen jerte han kom inn i skogen fra den vestre side hvor skogen var mestest anbrugt. Han tillode demuten på a tilbringe sig forder sig for 100 r som han havde kom 400 r. Han hadde adskilligt handt hans privilegier i den forordet a strim det av og siden tillot det og miste nu at han intet mindre som her.
  - 3) Det har gått det rigtige til da forklaringen i skogen, skulle tillike det som av skogenes penge gått med men det vil han ikke vinste for.
  - 4) Da hans Geard affvandre jerte han Anslag på skogen af en Sværte Svaddes Svand med navn Lars Balder, som blev ikke straffet da han svadte skogen et andet navn, og derved af Kongens Alminding, men blev ikke straffet da han svadte skogen et andet navn, og derved skadte til skogen og vorett at selge sin jord af Skoglet 3 bogt med skogen Indtækt og alt hvad han egede for 500 r, saa at han intet beholdt tilbage uden Gangkloster, og hans 3 søn blev smadde bage Tienste til det i andre skog der i. Skogen var skadelig om denne hele skadte indtil skog den kom på Gaden. I skid et er skid som om angit med 100 r og 100 r, naar han er skid, jorden med den de kertes under 100 r men skog den et punkt at derfor vil han jerte den indens de leve, og naar de dør lade sin begrave.
  - 5) Skogens Jertod Lind hadde med en mann for skogen uten Pars 1789. Da han var et skid for skog den, da han kom til med det. Men da denne begravt en begravt et byer ble skog den mulket med 100 r men skog den 400 r.
  - 6, 7 og 8 som under no. 291.
  - 9) Skog jorden for alderi brinn, naar han kom den, ble han ansett og tillatt for en alder annen forbydelse. Han mangte 3 om det i gått skid med.

Rentel. januar. 85
No 367.

1707

1791
II

Kobberst. Holm
Kl. og Holm
av samnytt.

10) Advarsel om prøvet Skidato Klage

11) Det fins lovstraffeløse jorder med husmanns plasser i fogderiet. Fordelene trykdringplassene
fin det også, men fogden forber dette i sine regnskaper.

12) Fogden har til sin gield for 6-75 lyffles lønner fra kullaugen.

13) Med fogdens tillatelse er for 2 tendinger og vares til regen av hans rønner (alt):
Vatseten til skade for fogderiet.

14) At fogden kan skille sin regnskaper uten vidnes lengre sammen med at
han ordretale fukteskipene og skalig gjestgiver til å betale for dem og gi disse
skusningsrett har brønnen. For den måte med dette for å de beste i mistafolk
mens gamle gieldbrønnen og fornas lovd enkel enten løpen for eller de dærlige.

Missions-Calliget
No. 32 7h. 14, 10. nov.

1790

"Det var at ønske at Missions-Cassum var utildeigt for Trojdhimsten, paa det at han selv Sommeren kunde være omkring med Lækelægeringen, og indstaa for Lækerens Vedligeholdelse. Opfyldte han denne Pligt, hvilket han med Hofflighed og god omgang vist for Pastorens Hjelp, saa kan Missions-Cassum vel haale at tillægge ham nogle 100 rds. i Løn"

Schönheyde

Parallelt

Thorsens-Calligiet
Ph. 13 No. 43, 24 Aug.

14.08.
17-90.

Selskabets Leder
Hobro om Skovene
i Nord-Sjælland og til alle
til i egne Skove,
Lærerbyming, Skovpasser

Selskabets alle veg i begge sine bestillinger som foyde
og misforstaaelse paa hvilken tid en burret Reise vistes i 1790-91, alle opgjorte
hva man maatte hvoette roem og paa kom munde omstodt hve. Kan alle om
formale med sin Reise.
I Henset de vigtigste Skovtyper som denne Rejsen har, er ogsaa denne en nemlig:
Leds at give mig vel kyndig i Omgangs-Ulaadem med at lærslaa Trakusere
Saa og med det Samme om Anvendt at kunde faa rettet vage i
den Sag duelige og kyndige Arbejder. Et kunde faa dette i Sjælland og Gang her
i Nordlandene, og en Sag af yderste Vigtighed for Landet, thi Skovene, og
især Tyrr-skovene er de her paa de fleste Steder ganske sleg, og
færdig nu næsten slet i Landet, her og givt mig Høje for
paa mine Rejser at vore Saa opmærksom som Anvendt over Landets Vel
og Villi, men findes paa de fleste Steder at Skovene næsten alle forhen
og endnu har som melleme Arvunderer næsten har det voldt dem og
Saa Tyrr-skovene, som er de vidvundte. Landets Lovet-Workingsvej ved
man i Torkusene, deres igien kendt og deres uden forlages Forlages saavel store
som smaa kendt og faar uden Skov, gaar Skovene ud, her man og Forlages,
kendt altsaa og fiske, som er Landets Lovet-Sag.

Alt hvad som derfor kendt hve til Skovens Bespandere og en saa vigtig
Sag for Nordlandene, at den kendt og vore nogen af Landets fets om Landets
Revsen siggyldig. Enten jeg her tænker rigtig eller ej, vil jeg overlade til
nære indsigtsfulde at Bedømme, men mig indkomme det Saaledes,
Jeg har til den Ende givt mig, somer for den Løn jeg bær, saavel som
i det hele Forløb at faa indført til for Skovens bespandere maade Ved

Pa. 11. 1. 5

Missions-Colligiet
Pk. 13 No 43, 24 aug.

1790
II

1420

Selskabet, selsk.
Kobmønt om skogen
i Nord-Morge og til-
fald til i Spand skogen

Paaders Begyning, har jeg i saa Fald været saa heldig, at have indvæn-
ket en Skone-pers. Has paa denne Maade jaat mig Paas blygget af
4 Strokes Trømme, hvortil jeg har et medgaact 13 Stroks af liige skivlar
Lomme Sag, har jeg ellers beviist ved Tingsvidne, som er sendt til
Punktekontoret. Fordelles til denne ganske simple Indretning, fride jeg
med mig, og gaf Gumpant af dem paa de Fleeste Skedes i Nordlandene
ved mind afholdte Rejse, og fandt dem tilfaldt hvor dem kom. Lendo jeg
nu blive ligesaa heldig i at indfoie Liers bogningene, hvorpaa jeg
efters ydende ifnu vil at vende, da ville begge disse Side udrette meget
til Skovens Besparke, men enda kunde meget mere til Skovens
Besparke gioris, som i min indskendkede Forsatning og kans ved mig
gaa udenfor Snskern

Vær til Colligiet.

Skriben bebytter sig at denne for mig om jost 1792 da han da til
Kobmønt og regner i vare des Skolen alle vor. (for 6 mdr.), da han kom
til Christiania fik han imidlertid ode til i mine tilboke til fagdet da om-
kændig bebytter Skovde han nu som det til.

Paakke 5

Missions-Collegiet
Pk. 13. No. 46, 2 Aug.

1890

Solentse søkes om
Nordlandenes krets.

Det brev til Collegiet bes han om støtte for en søk med om
Stigen krets. Han har hørt at lagmann Jørgen ikke skal bli med
og derfor ønsker å søke seg ut.

Om kvalifikasjonen nevner han: " - dels har jeg laget offentlig Examen
Juridicum, dels har jeg gitt Politimester fra landet et sådant mestert
ansende det Juridiske "

Utsuttet kommer han til kretsen " det kongelige høfle " som nu er 6 år gammelt.

Missions - Collegiet
Pl. 12 No. 62, 8 okt.

1889.

Er. nr. 12

Holmbo kommer med
forslag om å leirså
kirkene etter en ny metode.

Frå Sverige hadde Holmbo hørt at en ny metode med å kalle be-
høve ble brukt i Sverige og han sendte derfor forespørsel til en som hadde
gjort metoden, kyrkostyreren Bernt Brendal Røis ved. Holmbo mente
at dette ville spare kassen for store utgifter dersom metoden var
anbefalbar ved sig, og samtidig ville grunnarbeidene bli bedre og
de ut som grunnarbeidene etter en slik behandling. Han bad derfor om
fullmakt til å forske dette med to eller 3 mann på den første kirke som
kom under anseelse.

Metoden er ifølge Brendal denne:

"Tager Omkrant 2de deler Leire og $\frac{1}{3}$ Klastegjødrel, med smaa
Kvæ huller for, som alt mose og Blandes og arbeides tilsammen
som en Sej deej - B. Den nye kasse er det ikke Tientigt at Leir-
slase, for naar de Træs, saa løsnes Leirslagningen fra Træit,
men paa gamle Træ træs, er det helt nyttigt. Først maa man
oppe Veggene, og saa løse flisen man vil brøt for, for end
at den der Klasse bliver paa lott, maa lagges lidt en gangen paa
Væggen, og naar det er någet Træit, da nye Klasse uden paa i gjen,
hullet Continueres til Væggen er bløtt ganske jæv med der.
Denne metode kan ogsa bruges på Tek.

Pr. 1850

Missions-Collegiet
Pt. 12 No. 57, 28 juni

1850
1789

En vidt

Holmboe som søkes
til amt mann i embedet
etter Kongen bevilning.

Det blev til Collegiet paa sine store mulig hets tid i
fulle amt mann i kongen bevilning ettersom i embedet. Han mener sig å ha
store erfaringer s. gr. a kongens Resolution av 16 Mars 1785 (se denne med E. v. n. i)
for troskops i tjenesten og desuten er han fra Rente-kammeret at han for sine
gode forhold som foged kan siges på dens støtte ved en vakansen
i et hagesse embede. Han paa desuten på at mulig 3 fogeder for troskops
i tjenesten er blitt amt menn. Han bes derfor mer at Collegiet må støtte
sine søknad i Rente-kammeret og paa på hvilken fordel det ville være
for missionen at kasses i en uk. amt mann og da i embedet medfor
resten rundt i hele amtet.

Missions - Collegit
Pl. 11 No. 44 5 Aug.

1786

Er velt
Kongens attest

Af hans kongelige Majestæts alle naadigste Relation dat. 16de Marsii
1786.

Vi ville alle umdets naadigst jomde jorden udi Senjens og Tromsø
Fogderiet Jens Holmboe, af Vorre Casse in gratification af 200 Rds. til dets
til ham i Septembris Måneden 1783 afførte Gaards Opbyggelsen; hvor
hos ham tillige for hans udviste Troestket i denne Region hid, ved at
hos ham tillige af H. H. Brøderer de af ham paa den Tid approbatione, vorre Casse
sikkerende Penges og Embets Papires, maae af vorre Rente-kammer gives
det tillige, at hans ved foreskudte Vicarsler af hedsse og for ham
convenable Behovingeres hand vante at hans Ansigninger ville komme
i jortindelig Betragtning til hans Trojens mæke.

Pr. 1886

1786

Jens Holm har om
Overskylderen
Kassens-embedet.

Hissings-Collegiet
No. 11 No. 73 12. nov.

Da sin reise nordover fra København reiste han innom lagmann
og justisråd Riis for å spørre ham om når det var bestemt å delevere
Kassens-embedet. Han kom for skrivelsen om ansettelsen av Holms hustru
kommet fra det høye Collegium, og ble meget kjælig mottatt. Det hadde
dessuten vært en liten kontorredskapsvokst som ble gitt, og Holms ble glad for
at Riis godvillig vil avlevere Casen til ham, dessuten ikke Collegiet gir en
klar beskjed om datum, dessuten fant han seg ikke pliktag til å
avlevere noe arkiv for ham hadde ikke mottatt noe slikt fra Friis.
Holms ble glad for overskylderen hvilken fordel det ville være om
Riis levde på seg embedet mens han enda var i live for mannen er
alt "hundred 80 år" og as se for seg etter fjerd Regning, viste han hva
det ville si å overta oppgjøret eller om det var man.

Lagmannens reaksjon på ansettelsen av Holms var ikke positiv. Han
hadde lovet å overta Kassens-embedet til neste år, men det var under
forutsattning at Knig Raad Coldewin skulle overta Skillingen. Nu ville han
gjøre en vilkårlig embedet inn til neste da hans embede som kunne komme
ham til hjelp i hans høye alderdom dersom ikke Collegiet ville det andretes
7. Feb. av 3 maa forsettet likvel Collegiet at Kasen skal overlennes til
Holms og at hans funksjonsbedømmelse som Kassens begynner 1 mai 1787.
Han overtar embedet ved personlig besøk hos Riis og en kassa bek. på 3200 Rdr.

9550

Pa. 1. 1. 1. 1.
Missions-Collection
Pl. 11 No. 44 den 5 Aug.

1782.
1786.

Jens Holm hør
Foged Jens Holm hør
Sjels Hellingens som
Missions Casse.

Holms hennise til et rygte om at justitsraad Rest
har tænkt å gå av som misjonskasserer og søke derfor Hellingens
"Jeg er Foged i Sørjens og Trondhøi fogderis midis Nordlands amt og mine
for fattning, si mig at jeg des skulde vil at leve og dø", sier han "Dronne
hår jeg ikke, men jeg skulde i alle noen mere, vilde heru jeg kunde betale"
Han fæstet videre på at han ikke kan giue sig med 300 Rb. i gætic, for han ma
ha en betjent som han skule på og denne ma da minst ha 100 Rb. og alt frit.
Saa forlange derfor 500 Rb. årlig. Han oppholder sig i København da han søker
og reddeligst allest fra Kongen (da denne medbrude) og fra amtmand Aulberg (undat. Kbh. 5 Aug
1786)

Attentiv:

Saa bli jeg, som migi kendes velbetenkte brave Mand, og tillige
ved i hvilken Henseende han begidde samme af mig, ikke nekte ham dette
tilforladelige Vidnesbyrd: at han i alle Henseende er en retskaffen, dærlig
velkom og redelig Mand, som uden tvivl kan betones vigtige Handlungen
og store Oppbevielse, da han upaatvibelig for det alt kan og vil å
god Reide og Ræsting lide.

H. H. H.
Kjøpmann Cappé i Bergen ble Holms kassieret som misjonskasserer

Pantebrev I
nr. 121

1782

Jens Holten bae
Kansler og Landdoms-

Anna Margrethe Brodagering enke eller most Johannes
Trogens Trogens rettsbuds kansler for Jens Holten bae for 400 rdl
7 fulge skjøtte av 4 mai 1782 kjøpes Jens Holten bae og den Kasnes av
Kasnes eller ved. for den Jørgen Wam, Bergetta Magdalena Skreding
1 1/2 vj for 450 rdl.
Ved skjøtte av 14/2 1786 selges Holten bae Kasnes til postfører Michael Bang sum
(1 1/2 vj) for 500 rdl

Herr statsarkivar Alf Kiil,

Selvbyggerveien 78,

O s l o 5 .

Banksjef L. Walsø-Kanstad, Furuvegen 2, 8550 † LÖDINGEN -